

8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIZNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 400 lir

Leto XXXVI, Št. 201 (10.721)

TRST, torek, 2. septembra 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

PO VEČ KOT DVEH TEDNIH STAVKE V GDANSKU, GDYNII IN SZCZECINU

Na Poljskem je delo v tovarnah zopet steklo Zadovoljstvo na Zahodu, razumevanje v Moskvi

Poljska prehaja v novo razvojno obdobje - Novi sindikat že dejansko ustanovljen - »Politične« točke dogovora med stavkajočimi delavci in predstavniki vlade: pravica do stavke, sprememba zakona o cenzuri, ponovna namestitve odpuščenih delavcev - Predvidene gospodarske reforme

VARŠAVA — Včeraj jutraj so začeli v Gdansk, Gdyni in Szczecinu zopet voziti avtobusi. To je bil prvi znak, da so se končale stavke, ki so trajale več kot dva tedna. Ob 5. uri so po radijskih poročilih povedali, da je delo steklo tudi v Wrocławu. Stavke o se nadaljevale samo v šlezjskih rudnikih, kjer so rudarji postavili drugačne zahteve in so bila včeraj pogajanja še v teku.

Stavka na Poljskem se je torej uspešno končala. Uspešno predvsem za delavce, ki so dosegli ustanovitve neodvisnih sindikatov in so izbojevali vrsto gospodarskih izboljšav; uspešno tudi za oblast, ki so tokrat z dobro mero umirjenosti in hladnokrvnosti rešile stanje v trenutku, ko je vse kazalo, da po mirni poti ne bo moglo doći sporazuma; in končno uspešno tudi za mednarodno evropsko stvarnost, ki si je ves ta čas prizadevala, da bi spori na Poljskem res ostali notranje vprašanje in bi ne preobrazili meje ter tako sprožili val reakcij po vsej Evropi ter morala celo zmanjšali pomen, gospodarski, politični ali celo vojaški.

Dogovor, ki so ga dosegli delavci v soboto in sta ga delegaciji stavkajočih in vlade podpisali v nedeljo, potem ko ga je odobrila plebiscitarna komisija poljske enotne delavske partije, je odgovor na politične in na ekonomske zahteve delavcev. Še zlasti zaradi pomembnih novosti pri političnih za-

htevah je ta dokument izredno pomemben in predstavlja premike v družbenem ustroju neke države vzhodnega bloka. Danes je verjetno zelo težko ocenjevati, kolikšni so ti premiki, poudariti pa je treba, da obstajajo in to z očitnim privoljenjem moskovskih oblast, kajti ni si moglo predstavljati, da bi Gierk ne imel privoljenja Sovjetske zveze pri tako pomembnih preobrazbah v ustroju delavskega razreda.

Poglejmo, katere so bistvene točke sporazuma med stavkajočimi in poljsko vlado. Na prvem mestu je ustanovitve neodvisnega, oziroma »samoupravnega« sindikata, kot ga imenujejo v sporazumu, ki vsebuje ugotovitve, da »dejavnost sindikatov na Poljskem ni odražala pričakovanih in želja delavcev« in od tod izhaja nujnost ustanovitve »samoupravnih sindikatov, ki bodo resni-

no predstavljali delavce«. Ti sindikati bodo spoštovali »načela poljske ustave« in bodo ščitili materialne in družbene interese delavcev. »ne bodo pa igrali vloge politične stranke«. Novi sindikati priznavajo vodilno vlogo poljske partije in mednarodnega zaveništva te države. Znotraj novih sindikatov je možen pluralizem in vlada se obvezuje, da bo pripravila ustrezne zakonske ukrepe. Odbori stavkajočih se bodo lahko preimenovali v sindikalne odbore, enotni odbor stavkajočih pa v nekakšno sindikalno federacijo; v tem je torej tudi formalno priznanje odbora, ki je bilo dolgo časa glavna sporna točka.

Novi sindikati lahko postavljajo zahteve v zvezi z vsemi odločitvami, ki vplivajo na življenje delavcev. Med temi so izrecno omenjeni nekateri sektorji, kot na primer do- ločevanje sredstev za šolstvo, zdrav- stvo in kulturo; vlada pa se obve- zuje, da bo sindikatom to dejavnost omogočila.

Druge točka zadeva pravico do stavke, ki jo to treba predvideti s posebnim zakonom; stavka nikakor ne bo mogla biti povod za odpustit- ev iz službe.

Tretja točka govori o svobodi iz- ražanja in svobodi tiska. V dogovo- ru piše, da bo vlada pripravila nov zakonski osnutek o nadzorstvu nad tiskom, po katerem bo namen cenzu- re zaščita državnih interesov, med katerimi pa je tudi izrecno navede- na »zaščita verskih čustev«. Po- membna novost je v možnosti prizi- va na višje sodišče proti sklepom cenzorjev. Predstavniki veroizpovedi v državi bodo imeli dostop do sredstev javnega obveščanja in po radiu bodo ob nedeljah oddajali ma- šo. Radio in televizija, dnevni tisk in druge publikacije morajo spodu- bati razlike v izražanju idej in ma- rajo razpolagati z državnimi in u- pravnimi dokumenti, med katerimi so izrecno navedeni vsi ekonomski plani.

Četrta točka zadeva ponovno na- mestitev vseh delavcev, ki so bili odpušteni po stavkah leta 1970 in 1976; sporazum predvideva, da bo mešana komisija preučila posamezne primere. Peta točka predvideva ob- javo celotnega protokola v poljskih dnevnikih, medtem ko se s šesto toč- ko začnejo gospodarski del spora- zuma, ki predvideva med drugim u- vedbo gospodarskih reform po širo- kem posvetovanju s prebivalstvom in se zlasti z delavci. Sicer pa ostaja sporazum, kar zadeva posamezne gospodarske ukrepe, v glavnem pri- stališčih, ki jih je iznesel Edward Gierk svojih dveh govorih na te- leviziji; torej prevzem zaveznica za- rmaritve cen živil, povečanje uvoza in izvoz šele v primeru zasičenosti notranjega tržiska. O ostalih točkah pa so seveda možna pogajanja med vlado in novimi sindikati.

To so torej glavne točke dogovora. Člani enotnega odbora stavkajočih so včeraj odstopili s svojih delovnih mest in zasedli mesta v novem sin- dikat, ki ima že sedež. Voditelj stavkajočih Lech Walesa je poudaril, da predstavlja doseženi sporazum veliko zmago: »Dosegli smo vse, kar smo v sedanjem stanju lahko pričakovali«, je poudaril. Glavni u- rednik tiskovila Polityka in član cen- tralnega komiteja poljske partije Mieczysław Rakowski pa je poudaril, da morajo oblasti uresničiti vse toč- ke sporazuma, in dodal, da se je na Poljskem začelo novo razvojno obdobje, ki pa ga nikakor ni mogoče enačiti s »poljsko potjo v socializ- em«, o kateri pišejo nekateri zahod- ni listi. Da je napetost na Poljskem popustila priča tudi dejstvo, da so včeraj izpustili iz zaporov vse disidente, ki so jih aretirali, ko so v Gdansk izbruhnile stavke.

BAZOVICA 1930

V nedeljo, 7. septembra, ob 17. uri
pred spomenikom

ENOTNA SPOMINSKA
SLOVESNOST
OB 50-LETNICI
USTRELITVE
BAZOVIŠKIH JUNAKOV

Zbor udeležencev ob 16. uri v Bazovici

Druga konferenca radiodifuznih organizacij neuvršenih držav

FREETOWN — Druga konferen- ca radiodifuznih organizacij neuvr- šenih držav je včeraj na začetku svojega dela z minuto molka poča- stila spomin predsednika Tita. Pred- sednik Siere Leone Siaka Stevens je, ko je odpiral konferenco, pou- daril, da je to prvo srečanje neuvr- šenih od kar je majhni umrl pred- sednik Tito, ki je bil tvorec in oče neuvršenosti.

Predsednik Stevens je v nadalje- vanju uvodnega govora pozdravil dejavnost radiodifuznih organizacij držav in njihovo sodelovanje, kar je prispevalo k uresničevanju pravice vseh narodov do objektivne in- formacije. Stevens je opozoril na deklaracijo petega vrha neuvrše- nih, ki je bil leta 1976 v Columbu in poudaril, da je uveljavitev in razvoj narodnih sredstev obvešča- nja sestavni del splošnega, boja za politično, gospodarsko in družbeno samostojnost velike večine narodov v svetu. Predsednik Stevens se je ob koncu zahvalil Jugoslaviji kot predsedujočemu v prvem mandatu odbora za sodelovanje ter Nigeriji, Alžiriji, Kubi in Iraku, ki so skupaj z Jugoslavijo pomagale Siere Leo- ne pripraviti drugo konferenco.

V imenu vseh udeležencev konfe- rence se je predsednik Stevens zahvalil vodji jugoslovanske dele- gacije Pavle Gaži.

Vodja tunizijske delegacije An- var Moala, ki je bil eden prvih govornikov, je predlagal, da naj konferenca sprejme posebno reso- lucijo, ki izraža globoko žalost za- radi smrti predsednika Tita in izre- ka priznanje njegovi vlogi pri raz- voju gibanja neuvršenosti. (dd)

IZREDNO ZASEDANJE SVETOVNE ORGANIZACIJE

Skupščina OZN o vzpostavitvi nove mednarodne gospodarske ureditve

Dosedanja razprava pokazala, da raste občutljivost za probleme držav v razvoju - EGS za zmanjšanje prepada med bogatimi in revnimi državami

NEW YORK — Posebno zaseda- nje nadalnega vzajemnega prilaga- nja. Veliko vzpodbud temu sta dala na začetku zasedanja predse- dni generalne skupščine Ahmed Sa- lim in generalni sekretar OZN Kurt Waldheim, ki sta pozvala vse ude- ležence, naj poiščejo skupen jezik, da bi bilo zasedanje uspešno.

EGS je na ta poziv izrazila pri- pravljnost, da zavzame dejav- in konstruktivno stališče, da bi seda- nje zasedanje odprlo proces oživit- ve svetovnega gospodarstva in vzpo- stavitve mednarodnih gospodarskih odnosov na pravičnejši temelji, ki bi zmanjšali prepada med boga- timi in revnimi. SZ je skupaj z ne- katerimi drugimi vzhodnoevropski- mi državami podprla zakonitost za- htev držav v razvoju, hkrati pa je dala vedeti, da teh pozivov ni mo- gče nasloviti na vzhodnoevropske države, češ da niso odgovorne za težke razmere, v katerih so države v razvoju.

Kitajska je pozvala vse razvite države Vzhoda in Zahoda, naj sprej- mejo obveznost glede na pravične zahteve držav v razvoju, da bi ta- ko okrepili vzajemno koristno so- delovanje med Severom in Jugom na razumni in pravični osnovi. Ste- vilni govorniki iz razvitega in ne- razvitega dela sveta so pozvali ti- ste, ki se zbirajo okoli vprašanj ne- zavednosti, naj poiščejo rešitve, ki bi bile vzajemno koristne za vse države ne glede na njihovo stopnjo razvoja.

Na podlagi dosedanje razprave je videti, kot da raste pritisk, da bi na tem zasedanju dosegli vsaj nekaj sprejemljivih sporazumov, ki bi o- močili novo strategijo razvoja in nov krog globalnih pogajanj.

držav, ki napovedujejo stopnjo svo- jega nadaljnjega vzajemnega prilaga- nja. Veliko vzpodbud temu sta dala na začetku zasedanja predse- dni generalne skupščine Ahmed Sa- lim in generalni sekretar OZN Kurt Waldheim, ki sta pozvala vse ude- ležence, naj poiščejo skupen jezik, da bi bilo zasedanje uspešno.

EGS je na ta poziv izrazila pri- pravljnost, da zavzame dejav- in konstruktivno stališče, da bi seda- nje zasedanje odprlo proces oživit- ve svetovnega gospodarstva in vzpo- stavitve mednarodnih gospodarskih odnosov na pravičnejši temelji, ki bi zmanjšali prepada med boga- timi in revnimi. SZ je skupaj z ne- katerimi drugimi vzhodnoevropski- mi državami podprla zakonitost za- htev držav v razvoju, hkrati pa je dala vedeti, da teh pozivov ni mo- gče nasloviti na vzhodnoevropske države, češ da niso odgovorne za težke razmere, v katerih so države v razvoju.

Kitajska je pozvala vse razvite države Vzhoda in Zahoda, naj sprej- mejo obveznost glede na pravične zahteve držav v razvoju, da bi ta- ko okrepili vzajemno koristno so- delovanje med Severom in Jugom na razumni in pravični osnovi. Ste- vilni govorniki iz razvitega in ne- razvitega dela sveta so pozvali ti- ste, ki se zbirajo okoli vprašanj ne- zavednosti, naj poiščejo rešitve, ki bi bile vzajemno koristne za vse države ne glede na njihovo stopnjo razvoja.

Na podlagi dosedanje razprave je videti, kot da raste pritisk, da bi na tem zasedanju dosegli vsaj nekaj sprejemljivih sporazumov, ki bi o- močili novo strategijo razvoja in nov krog globalnih pogajanj.

Colombo v Tuniziji

TUNIS — Zaskrbljenost nad skrajno nevarnim položajem na Bliznjem vzhodu je prevladala

pogovore, ki jih je italijanski za- njanji minister Colombo imel včeraj s predsednikom Burgibo in zastop- niiki tunizijske vlade. Razgovori so zadevali tudi dvostranske odnose, zlasti vprašanje izvoza olivnega olja iz Tunizije v EGS in pr možnosti ustanavljanja mešanih družb na sek- torju ribolova.

BEOGRAD — Na povabilo pred- sednika vlade Torboerna Felidna bo predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović kmalu u- radno obiskal kraljevino Švedsko.

OSNUTEK ZAKONA ŽE IZROČILI SKUPŠČINI

BiH, Makedonija in Črna gora gospodarsko premalo razvite

Tudi pokrajina Kosovo sodi v izra- zito nezadostno razvita območja

BEOGRAD — BiH, Makedonija in Črna gora so ocenjene kot neza- dostno razvite, s tem da je pokra- jina Kosovo izrazito premalo raz- vito območje v obdobju 1981 - 1985. Tako se glasi prvi in hkrati najpo- membnejši člen osnutka zakona o republikah in pokrajinah, ki so za prihodnjih pet let ocenjene kot go- spodarsko premalo razvite. Osnu- tek zakona so že dostavili skupšči- ni Jugoslavije in ga bodo uskladi- li letošnjo jesen.

ZIS je hkrati obvestil skupščino SFRJ, da umika osnutek sklepa o objektiviziranih kriterijih in kazal- cih za določanje stopnje gospodar- ske razvitenosti republik in pokrajin. Ob tem velja dodati, da so na ju- glijski skupni seji zveznih svetov- o ocenili, da v prihodnjih nekaj me- secih do sprejetja družbenega na- črta Jugoslavije zaradi težavnosti položaja ni mogoče uskladiati mnenj in poiskati odgovarjajoče rešitve o kazalcih za določanje gospodarske nerazvitenosti. Sveti menijo, da mo- rajo v prihodnjih petih letih status nerazvitih ohraniti BiH, Makedoni- ja, Črna gora in Kosovo. Izhaja- joč iz teh stališč je ZIS predlagal skupščini SFRJ novi zakon.

Pred koncem leta 1984 pa mora ZIS predlagati republike in pokra- jine, ki bodo ocenjene kot nerazvi- te po letu 1985. Zvezni družbeni svet namreč menijo, da je treba nadaljevati delo pri iskanju kazal- cev za določanje stopnje nerazvi- tosti. (dd)

Priprave na skorajšnjo konferenco UNESCO

BEOGRAD — Jugoslovanski odbor za pripravo 21. generalne konferen-

Kaunda od danes na obisku v SFRJ

BEOGRAD — Na povabilo pred- sednika SFRJ se bo zambijski pred- sednik Kenneth Kaunda od jutri do 8. septembra mudil na uradnem in prijateljskem obisku v Jugoslaviji. Predsednik Kaunda se bo pogovar- jal z gostiteljem predsednikom pre- sednika SFRJ Cvičetom Mijatovi- čem in drugimi visokimi jugoslo- vanskimi osebnostmi. Izmenjali bo- do mnenja o mednarodnem položa- ju, razmerah na gospodarskem po- ročju in o perečih problemih no- tranjega razvoja obeh držav. V sre- dišču pozornosti bodo nedvomno problemi miru in varnosti v svetu in v tej zvezi dejavnost neuvrše- nih dežel.

Zambijska delegacija bo obiska- la tudi Vojvodino in Makedonijo.

Z OBJAVO V URADNEM LISTU

Včeraj stopil v veljavo novi odlok proti krizi

Vsebuje tako davčne kot finančne ukrepe in ga bo moral parlament potrditi v 60 dneh

RIM — Uradni list je včeraj ob- javil sveleodloka, v katerega je vla- da v soboto strnila vsebino obeh zakonskih odlokov proti krizi, ki ju je pustila zapasti zaradi parlamen- tarne obstrukcije. MSI. Za izdajo e- nega samega odloka, ki združuje tako davčne ukrepe za zaviranje inflacije, kot finančne ukrepe za pomoč podjetjem v krizi in za oživ- ljanje gospodarstva ustroja, se je Cossiga odločil, da sme trajati naj- več 60 dni. V tem roku ga morata namreč potrditi tako poslanska zbornica, kot senat.

Besedilo novega odloka je na las enako prejšnjima dvema, s poprav- ki, ki jih je bil vnesel senat. Vsebu- je torej preureditev davka na do- datno vrednost (IVA) na samih 5 kolikšnikov, že uvedeni povisek da- včnih dajatev za bencin in za alko- hol (toda s popravkom, ki ga je odobril senat, zaradi katerega bi se morale žgane pijače v prihodnjih dveh poenotiti za okrog 1.000 lir pri litru) ter določilo, da morajo dav- koplavalci plačati naravnanih do- davke že 31. oktobra (namesto 30. novembra) v znesku 85 odstotkov zadnjih davkov na dohodke (name- sto dosedanjih 75 odstotkov).

Poleg tega vključuje tudi finanč- ne ukrepe, ki so bili predmet dru- gega odloka (ki bo zapadel 7. t. m.) in sicer delno razbremenitev socialnih dajatev, ki jih plačujejo podjetja za osebe, v skupnem zne- sku 3.600 milijard lir, 1.400 milijard za pomoč italijanskemu izvozu, 1.500 milijard za nove naložbe na itali- janskem Juru, 1.500 milijard za po- moč industrijskim podjetjem, ki so v krizi (predvsem avtomobilsk- i industriji) in 500 milijard lir za re- ševanje petrokemijskega koncena- tiva.

Ganljiva slovesnost ob pogrebu Basaglie

BENETKE — V veliki sejni dvorani pokrajinskega sveta se je v nedeljo velika množica po- litičnih zastopnikov in javnih u- praviteljev, delovnih tovarišev, zastopnikov kulture in znanosti, med katerimi so bili tudi hval- lezni obrazi njegovih bivših bol- nikov, poslovala ob pogrebu Franca Basaglie, slovitega psihiatra, ki ga je kruta bolezen prehitro od- trgala njegovemu plemenitemu delu. Lik pokojnika so z ganje- nimi besedami obudili bivši predsednik triške pokrajine dr. Michele Zanetti, delovni ko- lega prof. Antonio Slavich ki je z Basaglie sodeloval pri osvo- banju umskih bolnikov v Go- rici, in odgovorni za zdravstvo pri KPI prof. Giovanni Berlin- guer. Po kratki slovesnosti, ka- teri so prisostvovali tudi zastop- niki deželnih uprav Furlanije Julijske krajine, Veneta in La- cija, so krsto prepeljali z gon- dolo v družinsko grobnico na o- toku S. Michele.

PO IZKRIVLJENEM POROČANJU NEKATERIH ČASOPISOV

BOLONJSKI SODNIKI OBŽALUJEJO KRŠENJE PREISKOVALNE TAJNOSTI

Danes v Bologni množična manifestacija mesec dni po pokolu na železniški postaji - Affatigato pred francoskimi sodniki

BEOGNA — Točno pred enim mesecem je ob 10.25 velika stenska ura na bolonjski železniški postaji nehala premikati svoje kazalce. Si- lovitja eksplozija, nato nekajsekund- na zbežnost potnikov in mimoido- čih in že so nečloveški krič pre- plavili celotno poslopje in trg pred- njo. Groza, strah in tragedija bo ostala za vedno v obeh preživelih, ki so se tisto jutro sredi poletja mudili na železniški postaji.

Strahotni pokol je zarisal vidne brazgotine v srcih vseh Bolonjca- nov in sploh vseh italijanskih in tujih demokratov. Javnost pa še vedno čaka od preiskovalcev jasnih obrazložitve, še vedno je trdno pre- pričana, da mu vedno prej ali slej na pladnju prinesli glavnega zlo- činca, tisti, ki je v navaden koveč- ku prinesel smrt za 84 oseb.

Preiskovalni sodniki so v tem me- secu poglobljenih preiskav dosegli vidne rezultate. Še več. Kazalo je, da celotna imena izvirajočih pokola tudi ime in priimek, da je to neoporečno eden izmed 28 oseb, za katere je sodišče izdalo zaporni nalog. V zad- njih dneh se je veliko govorilo o Francescu Furlottiju, o Dariu Pe- drettiju in o Sergiu Caloreju. Ka- zalo je, da so atentat snovali v neki celici rimskega zaporu Rebibi- bia, kamor se je Pedrettiju in Calo- reju pridružil Pierluigi Farina, ki naj bi pred dnevi izdal častnikarjem to t. nost. Dejanski izvršilec pokola pa naj bi bil — vedno po teh iz- javah — sam Furlottio.

Te novice pa so preiskovalni sod- niki De Sisti, Rossi, Persico, Nun- ziata in Dardani, ki vodijo preiska- vo, odločno zanimali. Včeraj dopol- dne so prav zato sklicali v Bologni krajsko tiskovno konferenco, na ka- teri so porazdelili komunikne, na ka- terem obžalujejo dejstvo, da je pri-

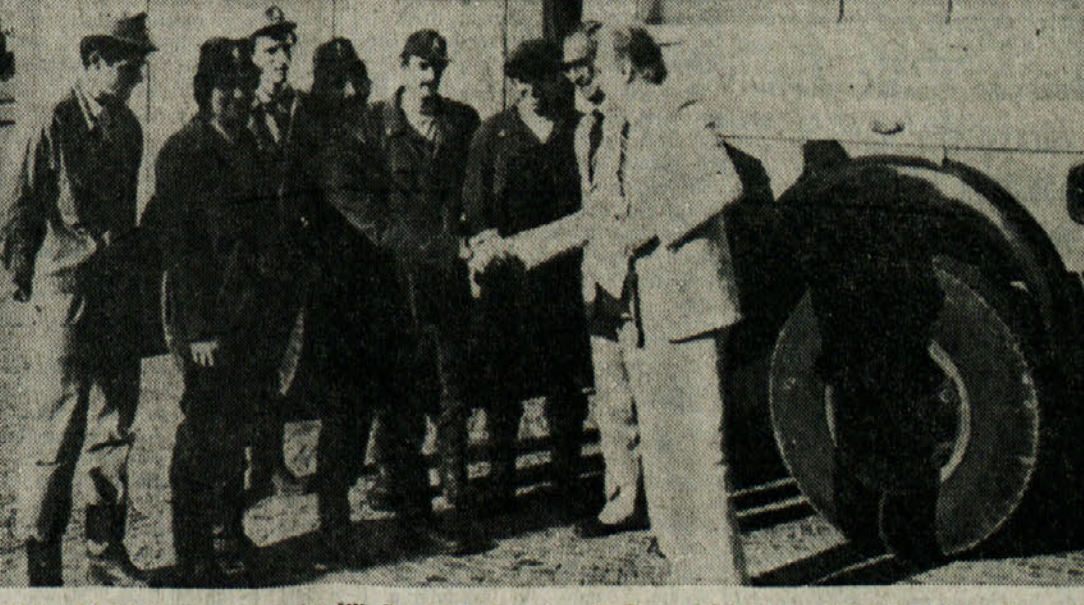
šlo do bega teh novic, ki niso stvar- ne, že zaradi dejstva, ker so pri- šle na dan preden so tožili zasli- šali osumljenca. V komunikneje se sodniki sprašujejo komu in čemu služijo te ekskluzivnosti in ali niso morda instrumentalizacija krajevnega časopisja? Dodali so še, da so te novice izšle iz rimskih krogov, ni- so pa izrecno povedali iz katerih.

Osumljenje bodo pričeli zasliši- vati šele jutri (le De Orazija so zaslišali pretekli teden), rezultate prevega kroga zasliševanj pa bodo tožili posredovalci le ob zaključku njihovega dela, se pravi ne pred 23. septembrom, ko zapade rok za- sliševanja.

Danes pa bodo v Aix-en-Provence

francoski sodniki ponovno razprav- ljali o izročitvi Marca Affatigata, ki je obtožen ponarejanja dokumen- tov in obnavljanja fašistične stranke, italijanskim oblastem.

Vsa demokratična Italija pa za- hteva kaznovanje krivcev. In v tem smislu bo danes v Bologni množič- na manifestacija, ki so jo sklicali bolonjski železničarji, katerim se bodo pridružile politične stranke, sindikalne organizacije, razne usta- nove ter posamezniki. Ob 10.25 pa bodo v sklopu vsedravnega festi- vala »Unita«, ki te dni poteka v glavnem mestu Emilije - Romagna, odprli fotografsko razstavo, ki je živ dokument pokola od 2. avgusta do danes.

Bolonjski gasilci so včeraj izročili direktorju dnevnika «Il Resto del Carlino» dokazno vsoto, ki so jo nabrali za svoje žrtve terorističnega atentata

Demokratske stranke pred sporazumom za oblikovanje nove pokrajinske večine

Izvolitev odbora - sad organskega sporazuma med KPI, KD, PSI, SSK in PSDI - odložena na 8. t.m. - Desnica KD proti taki obliki sodelovanja med petimi strankami

Rešitev zapletenega problema pokrajine, oziroma oblikovanja novega pokrajinskega odbora, je bila odložena še za teden dni. Tako je namreč sklenil pokrajinski svet na sinočnji seji, ki je imela kot glavni točki dnevnega reda izvolitev osmih odbornikov, potem ko je bil pred enim mesecem in pol za predsed-

Obračun delovanja poletnih centrov

Kot smo v našem dnevniku že poročali, se je v prejšnjih dneh končala tudi druga izmena o troških poletnih centrov, ki jih je organizirala tržaška občina. V centrih so se julija in avgusta zbrali predvsem osnovnošolski otroci od 6. do 11. leta starosti, poleg njih pa je bil preden obiskovalci tudi nekaj handicapiranih otrok, ki so se lahko vključili v življenje svojih vrstnikov. Ob tem moramo poudariti, da sta bila letos tudi dva slovenska centra, in sicer v Zgoniku ter v slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel v Trstu.

Poletni centri so letos zabeležili velik uspeh, saj jih je obiskovalo nekaj več kot 900 otrok, ki so pod vodstvom animatorjev pridobili nove izkušnje ter spoznali veliko število prijateljev. Centri so bili odprti za vse, le škoda je, da se je vanje lahko vpisalo omejeno število otrok (to velja predvsem za slovenske centre), predvsem zaradi pomanjkanja sredstev. Tudi vpis je bil brezplačen, kar velja tudi za prevoz v posamezne centre.

Vsekakor je treba pobudo pohvaliti, saj so otroci v poletnih centrih na nov in ustvarjalen način spoznali del svojih poletnih spoznanj, ki so jih prej niso poznali. Ob tem moramo poudariti, da sta bila letos tudi dva slovenska centra, in sicer v Zgoniku ter v slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel v Trstu.

Njegov predlog je podprlo 14 svetovalcev (7 KPI, 4 KD - v trenutku glasovanja so bili odsotni trije njegovi svetovalci: doročitelj Cernitz, fanfanijski Penta ter neodločeni Fuseroli - 1 SSK, 1 PSDI ter seveda socialisti Carbone), proti pa je bilo 11 svetovalcev liste in dva neofasista.

Po skoraj treh mesecih pogajanj se torej vprašanje pokrajine približuje pozitivni rešitvi, za doseg katere pa obstajajo še nekatere težave. Že izid glasovanja o odločitvi se je razkril notranje spore v vrstah KD, v kateri je odprta desničarskih struj do vsake oblike sodelovanja s komunisti še zelo oster. Ne gre namreč pozabiti, da je sedaj v razpravi predlog KI o oblikovanju takega odbora, ki bi bil poleg njenih predstavnikov sestavljen še iz PSI, PSDI in SSK, od zunaj pa naj bi ga podpirali komunisti. Razpolagal bi s 17 glasovi, kar bi mu omogočilo nemoteno delovanje v prihodnji mandatni dobi: vsaj doslej je bil proti taki koaliciji, ki bi predstavljala novo obliko politične demokratične solidarnosti, desnica KD, ki ni nikoli prikrivala svojih simpatij do sodelovanja z LpT. Pomisleke dela KD do take oblike sodelovanja med petimi strankami je potrdilo tudi včerajšnje dopolnilsko srečanje med predstavniki petih strank, ki ga je na sedežu deželne uprave privedlo tajništvo socialistične stranke.

Za oblikovanje takega odbora so imeli določene pomisleke tudi komunisti sami. Od KD so zato zahtevali, in jih baje tudi prejeli, določena jamstva; predvsem so zahtevali, naj bi se ta sporazum uklopi v širši dogovor med demokratičnimi strankami. Na osnovi katerega bi morali reševati še druga vprašanja (npr. problem občine, ki jo še vedno upravlja manjšinski odbor LpT), ki zadevajo celotno tržaško stvarnost. Zaključke včerajšnjega dopolnilskega sestanka med delegacijami petih strank je pozitivno ocenil tudi predsednik Carbone, ko je na sinočnji seji ugotavljal, da nakazani predlogi dajejo možnost za rešitev vprašanja upravljalosti in pokrajine.

V nedeljo vsi v Bazovico

Še razpoložljiva mesta v slovenskih vrtehi

Po končanem vpisu v otroške vrte za šolsko leto 1980/81 je trža-

Nashe delo je torej obrodilo svoje sadove, je nadaljeval, naš glavni cilj pa je bil zagotoviti resnično upravljalost na osnovi sporazuma med demokratičnimi strankami, ki naj bi bil posredno in neposredno alternativni drugim predlogom. Iskranje tega sporazuma je bilo po volitvah največje delo, potem ko je vse kazalo na oblikovanje manjšinskega in šibkega odbora. Sedaj pa obstajajo konkretne možnosti za doseg sporazuma med večino tržaških političnih sil: obstajajo namreč možnosti za doseg organskega sporazuma med KPI, KD, PSI, PSDI in SSK, je nadaljeval Carbone, izvajanje katerega naj bi se začelo prav na pokrajini, nadaljevalo pa na drugih področjih mestnega življenja, predvsem pa naj bi služilo za prihodnost.

Predsednik Carbone je še poudaril, da je bil prav v tem smisel mandata, ki so mu ga poverile stranke, sedaj pa je ta cilj, vsaj tako kaže, že dosežen. Poudaril je še, da mora na tem sporazumu slo- neti program, ki bi obravnaval vse probleme Trsta in njegove gospodarske krize, obrambo demokracije in boja proti fašizmu, mednarodno vlogo mesta in zakonsko zaščito slovenske narodnostne skupnosti. Ob zaključku svojega pogoja je predsednik Carbone še poudaril, da so v tej fazi možne le šibke in manjšinske rešitve, ki so jih vsi kritizirali, kolikor bi ne prišlo do sporazuma med petimi strankami.

Zaradi teh razlogov je predlagal odložitev seje za teden dni, s čemer pa se ni strinjala svetovalska skupina LpT: proti predlogu je zato govoril njen predstavnik Marchio. Naj še dodamo, da se je pred- sednik Carbone na začetku seje spomnil preminulega psihiatra Fran- ca Basaglie in fašističnega pokola v Bologni.

S STARIMI PROBLEMI V NOVO SEZONO SSG

Z državnim zakonom o gledališčih ni mogoče več odlašati. Ob stalnih članih tudi nekaj gostov - Več nastopov na okoliških odrih, dejavnost na šolah in v društvih

Z otvoritveno sejo, pri kateri se je zbral ves kolektiv, se je včeraj v Kulturnem domu uradno začela nova gledališka sezona. Predsednik upravnega sveta prof. Josip Tavčar je v svojem pozdravu ugotovil, da je ostalo finančno stanje gledališča od lanske sezone nespremenjeno. Deželno jamstvo nam sicer omogoča mirnejši začetek sezone, vendar ostaja nadaljnje delovanje še vedno negotovo. Vse državni zakon o gledališčih je sedaj le osnutek, oziroma skupina osnutkov, zato si morajo gledališča katerokoli podporo priboriti le s prestižem lastne umetniške dejavnosti. Prof. Tavčar je še pozval prisotne, naj bi si z vsemi silami prizadevali ohraniti visoko raven svojega gledališkega dela.

Tudi ravnatelj Miroslav Košuta je omenil kritično stanje, vendar je ob tem izrazil rahel optimizem v zvezi z vsedržavnim zakonom. Jasno postaja namreč, da ni mogoče v današnji situaciji s tem zakonom več odlašati. Košuta je nato naka- zal tudi druge probleme, ki ostro posegajo v delovanje našega gledališča, predvsem dejstvo, da ostaja igralški ansambel v svoji malost- števnosti še vedno nespremenjen, kar nedvomno pogojuje vso gledališko dejavnost. Sicer pa se bodo tudi v tej sezoni stalnim članom ansambla pridružili nekateri gostje.

V zvezi z repertoarjem je Košuta omenil, da je bilo treba pri izbiri dramskih del upoštevati dejstvo, da se med občinam javlja nekaj osip, in to v času, ko v Italiji raste zanimanje za gledališče. Treba bo zato v prihodnji sezoni stremeti za tem, da bi večino del uprizarili tudi po okoliških odrih, da bi ne bile predstave zaradi pre- zahtevne postavitve vezane le na oder Kulturnega doma. Poleg del v repertoarju je v letošnji sezoni pred- videna tudi širša dejavnost po šo- lah in društvih.

PO JUTRANJEM NEURJU SONCE IN NEPREGLJEDNE VRSTE OBISKOVALCEV

Deveta Kraška ohcet se je odvila v znamenju množičnosti in navezanosti na zdrave običaje

Nadja Lazar je »vpregla« Roberta Stranščka, Tatjana Miletič pa Petra Suhadolca

Novoporočenci v veseljem spremstvu

ti prava ljubezen nikoli ne mine. Paroma je priporočil, naj se za- konca drug drugemu darujeta, da rovanje pač ne sme biti enosmer- no. Ko sta svojima izbrancema na taknili prstana, nista navedli imeli več rosnega pogleda, bil je žareč in tak je ostal pozno v noč, ko sta bili videti le bolj utrujeni. Razum- livo.

Po ohceti se je živopisna mno- žica narodnih nos razgrnila v Fur- lanovo restavracijo, kjer je bila za- kusa in kjer sta jo z veseljem raz- penjanjem harmonik pozdravila Al- bin Hrvatit iz Boršta in Jože Re- ner iz Sežane. Pokramljali smo s članoma folklorne skupine »Stu le di« Sergijem Sancinom in njegovo zakonsko družico Aldo Kralj: nju- na hčerka Irina je bila najmlaj- ša noša, le pet mesecev in pol je stara. Poiskali smo, neobdani, tu- di najstarejšo nošo: to je bila Ana Brišček, poročena Škerlavaj z Op- čin. Enainosemdeset pomladi ima za sabo, vedre narave in šegava je, pozna pa se ji, da ni imela lah- koga življenja. Tako v letih pa ta- ko žilava, toda po kakšnem receptu? »Od mladih nog sem zmerom bila rada v veseli družbi, rada sem delala in rada bila poštena.« Delo in poštena narava, torej.

Pred restavracijo smo zmotili skupino turških turistov. Na Repen- tabro so bili po naključju, zapu- stili so ga z nepozabnimi vtisi: »Kaj takega še nisimo nikdar vide- li, toliko lepih noš in predvsem toliko pristnega gostoljublja.« Po- dobno so menili gostje italijanske narodnosti ter izražali njo, da se v prihodnje z ohceto seznanj- širša javnost.

V Repen je sprevod žel po tra- dičiji pes, na trg je prišel ob 13.40, para sta se nekajkrat zavrtela, po- tem pa so se za veliko mater Ma- rijo Guštin - Miletič in velikega o- četa Emila Škabarja začeli križati in težave. Svatje jima niso in niso ho- teli izročiti pravih nevest, najprej so jima namesto dveh ponujali eno potem še spet tri, in še to presta- re in sploh take, kot je potožil oče, da z njimi ne bo kaj prida zibati. Končno sta Nadja in Tatjana ven- darle prestopili dvorišči prga Kra- ške hiše, objubiti pa sta morali, da bosta pridni in delavni, kajti domača opravila in skrb za moža terjajo dokaj truda in prizadevanje. Nevesti sta ob daleč naokoli razlegajočem se vriskanju dvignili majolki z vinom in potem začeli deliti fance in potice. Peter in Ro- bert sta se fotografoma nastavila v volovskem jarmom na ramenih, ve- selje se je ob zvokih harmonikar- je »Stu le di« stopnjevalo in nade- ljevalo med poročnim kosilom. Za Petra in Tatjana ga je priredila gostilna Škabar, za Roberta in Na- djo pa gostilna Krizman, medtem ko so narodne noše kosile v Ga- brovcu.

Ob petih se je na repenskem tr- gu začel ples, gostilne ter osmice so bile naenkrat prenatrpane z go- sti, pršuta in klobas z zeljem pa tudi kuhanih štrukljev in drugih dobrot je bilo na pretek, vinske kapljice pa sploh. Kraška ohcet je minila v znamenju še utrjene za- vesti, da je to za nas, tržaške Slo- vences, dragocen, nenadomestljiv

Zdravstveno stanje nadskofoja Santina zelo hudo

V zadnjih dneh se je znatno po- slabšalo zdravstveno stanje bivšega tržaškega in koprškega nadskofo- msr. Antonia Santina. Priletni pre- jet je bolan že nekaj mesecev, nje- govo zdravstveno stanje pa ni bilo doslej zaskrbljujoče. V zadnjih dneh pa je prišlo do hudega poslabšanja, kar dokazuje tudi tiskovno sporočilo tržaške škofije, v katerem škof Bel- lom poziva vernike, naj se v svojih molitvah spomnejo njegovega pred- hodnika. V nedeljo zjutraj je škof Belloni daroval mašo na domu msgr. Santina in mu svečano podelil bolniško maziljenje ter sveto popot- nico.

ZADRUGA »NAŠ KRAS« sporoča, da bo

X. KRAŠKA OHCET 30. avgusta 1981

Parl, ki si se želeli poročiti na Kraški ohceti, se morajo prijaviti najpozneje do 15. de- cembra letos v uredništvu Primorskega dnevnika.

S PREDAVANJI DR. PERKA IN M. MAVERJA KONČANI ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA '80

S predavanjem teologa dr. Franca Perka »Slovenska cerkev iz preteklo- sti v prihodnost« so se v nedeljo v Finžgarjevem domu na Opčinah kon- čali študijski dnevi Draga '80, ki jih vsako leto prireja Društvo sloven- skih izobražencev. Kot pove že sam naslov, je dr. Perko v svojem pre- davanju orisal razvoj cerkve na Slo- venskem od prvih poskusov pokr- stjanjevanja do danes, poudarek pa je bil na polpretekli dobi in na se- danosti, iz katere je izšel ne- katere predvidevanje za prihodnost. V sliki, ki je bil podalolog, ne manjka nekaterih senčnih plati v delovanju cerkve, pozitivne pa vse- kakor daleč prevladujejo.

Ne da bi obnavljali v celoti ob- sežno predavanje, saj je dr. Perko govoril dobro podguro, naj iz njegovega pogoja izluščimo le ne- kaj misli in sicer o sedanjosti in prihodnosti dobi. Začeli bi kar pri domobranstvu, za katerega je dr. Perko dejal, da je bilo kratkovidno in politično zgrešeno sodelovanje z okupatorjem. Ob vsem tem pa po njegovem ni mogoče govoriti o na- rodnem izdajstvu slovenske Cerkev. Treba je pač — je dejal — upo- števati tedanjo protikomunistično us- meritev vse cerkve in dejstvo, da je bil edini poznani komunistizem komu- nizem Stalinove Sovjetske zveze. Predavatelj je ob tem menil, da danes v šolah matične domovine prikazuje vlogo cerkve v vojnem času preveč negativno in belo-črno.

Po vojni je nastala nova situaci- ja. Cerkev je bila potisnjena ob- rob in ni se čutili, če je bilo ve- liko dezorientacije. Bila je to doba neposrednega spopada, ki je sedaj presežena. K temu je cerkev ve- liko prispevala, prej s pasivnim odporom in nato s svojo pametno politiko. Iz tega obdobja pa je vse- kakor izšla cerkev prečiščena.

Današnje razmere za delo cerkve v Sloveniji so po oceni dr. Perka težke, nikakor pa ne nemogoče. Predavatelj je bil mnenja, da je bilo vprašanje odnosov med cerkvijo in državo na načelni ravni dokaj za- dovolj rešeno z novo ustavo, praksa pa naj ne bi povsem odra- žala načelnih rešitev. Duhovnik je sicer res svoboden, tudi ker je eko- nomsko neodvisen, kristjan pa je po njegovih besedah v matični domo- vini še vedno drugorazredni držav- ljan in ne more opravljati številnih služb. Slovenska Cerkev pa ima do- ločen prostor svobode in je prvič v slovenski zgodovini združena v eno samo metropolijo. To ji nalaga tudi posebne dolžnosti, predvsem to — je dejal predavatelj — da se or- ganizira kot enotna duhovna sila, ki ni pod vplivom »veze« komunistov.

V tej dokaj senčni sliki, kot jo je prikazal predavatelj, pa največja nevarnost za cerkev, kot je sam poudaril, ni pritisk nanjo, pač pa je potrošniška miselnost, ki se poraja v slovenskem človeku in ki ga od- tujuje od duhovnih vrednot.

Temeljno poslanstvo cerkve pa je danes biti zakrament odreševa- nja za celotni slovenski narod. Pri tem ima posebno mesto ob sedanjih koncilskih in pokoncilskih usmerjenosti celotne cerkve, ki se postopno uve- ljavlja tudi na Slovenskem. Naloga cerkve je, da z verskega in moral- nega vidika presoja celotno dog- anjanje in da omogoči kristjanu, da kot tak nastopa v družbi.

Kaj pa prihodnost? Dr. Perko je citiral odgovor ruskega metropolita Nikodema: »Na prihodnost gledamo z optimizmom. Naša družba si pri- zadeva, da bi bili ljudje vedno boljši in zato vedno bližje Bogu.«

Predavanje je bilo povod za pre- cel obsežno diskusijo, ki pa ni pri- nesla veliko novega, daji je vanjo posegel prvič tudi komunist. Mar- si kareremu diskutantu je bilo poznati ostro protikomunistično nastojanje in nostalgije za polpretekla časa.

Jutranji del študijskih dni pa je bil namenjen razpravi o »Sloven- ski cerkev v prihodnosti«.

Velika škoda v vinogradih zlasti na zahodnem Krasu

V čistilnici »Aquila« le za las preprečili tra- gedijo, ko je strela udarila v hranilnik nafte

V nedeljo je kmalu po zori na Tržaškem divjala huda nevihta. Po- sebno veliko škodo so dej, močan veter in toča prizadeli vinogradi- kom na zahodnem Krasu. Pogovar- jali smo se s tamkajšnjimi kmeti, ki so nam tožili, da je bil v slabi uri uničen dober del njihovih enoletnega truda.

Največjo »smolo« so imeli v Ce- rovljah, kjer je približno 70 odstot- kov grozdja obležalo na tleh in je tako letošnji pridelek v veliki meri uničen. Slabo vreme ni bilo nič manj prizanesljivo v Mavhinjah, Zgoniku, na Colu, Repentabru in so- sednjih vaseh, kjer so naši kmeti, utrpeli dokaj hudo škodo (od 30 do 50 odstotkov pridekla uniče- nega). Tudi vrtnarstvo na območ- ju Kolonkovec je bilo »žrtve« ne- deljskega slabega vremena; močan naliv je kaj kmalu dobil obliko manjših hudournikov, ki so s se- boj odnesli skoraj vso zelenjavo.

Tudi nad veselo skupino Kriza- nov, ki so odšli na izlet v Sovjet- sko zvezo, se je spravila nevihta: morali so namreč na letališče v Benetke, ker je bilo v Ronkah le- tališče neuporabno.

Kmetje na vzhodnem Krasu so nam govorili o nedeljskem slabem vremenu kot »o mani z neba«, saj je bila tu huda suša. Neurje je povzročilo veliko nevihtov tudi tržaškim gasilcem, ki so v nekaj urah opravili v mestu nad šestde- set posegov. V mnogih ulicah je namreč zaradi velike količine vode (nad 58 milimetrov) odpovedala ka- nalizacija ter se je nabralo na cesti do pol metra vode (v Ul. della Te- sa celo en meter) in tako onemo- gočila reden promet.

Nekaj po 6. uri je včeraj izbruh- nil na podstrežju vojnašnice v Ul. Cumano požar. Domnevala je, da je začela strela strehe l'asarne med ne- deljskim neurjem, ogenj je dalj ča- sa tel, nato pa se razširil. Gasilcem je uspelo omejiti in zatreti požar v dobri uri in pol. Zgorlelo je 25 kvadratnih metrov strehe, škoda pa ni, saj je kasarna že dalj časa za- pusčena.

Med nedeljsko nevihto je strela treščila v hranilnik nafte »700« v rafineriji »Aquila«, kjer je bilo nad 60 tisoč kubičnih metrov surove nafte. K sreči so začeten požar po- gasile avtomatske naprave in tako preprečilo hudo nesrečo.

Zivo srebro je v nedeljo močno padlo, opoldne smo zabeležili le 14

Začetek popravnih izpitov na višjih srednjih šolah

Pred izpitno komisijo morajo tudi nekateri dijakii nižjih srednjih šol, ki se junija zaradi bolezni niso predstavi- li

S pismeno nalogo iz slovensčine oziroma italijansčine so se včeraj na vseh italijanskih višjih šolah za- čeli popravni izpiti. Veliko dijakov bo skušalo popraviti slabe ocene, ki so se nabrale v teku šolskega leta: v naši deželi jih je kar de- set tisoč.

Po dolgem pripravljanju in »po- pokvarjenih počitnicah« so se spet vrnili med šolske klopi z močnim dvomom v sebi: ali bom izdela? Bom obdelal še eno leto? Vsakokrat isti strah in potem isto veselje ali žalost.

Tudi na naših šolah je marsikdo pred »hudo preizkušnjo«. Izpit o- pravlja na višjih šolah 161 dijakov, kar predstavlja velik odstotek. Na poklicnem zavodu za industrijo in obrt mora opraviti izpite 37 dijakov. Od teh je 13 z oddelka za monterje in popraviljavce radijskih in televizijskih sprejemnikov, 14 z oddelka za orodne mehanike in 10 z oddelka za kemijske operaterje. Na liceu Prešeren se bo z raznimi predmeti ubadalo kar 43 dijakov in sicer 30 z znanstvenega lica in 13 s klasič- nega lica. Največ pa jih je na trgovskem zavodu 2. Zois: 17 dija- kov iz A razredov, 22 iz B razredov in 11 iz C razredov (skupno 50 di- jakov). Teh je najmanj, ker delu- je ta sekcija šole drugo leto. Na učiteljsku A. M. Slomšek so bili dijaki med šolskim letom verjetno pridnejši, ker bo opravljalo poprav- ne izpite samo 16 dijakov, na oddel-

ku za vrtnarice pa 15.

Na trgovskem zavodu so se obja- vili datum za ustne izpite, ki se bodo začeli 4. septembra, medtem ko morajo ostale šole šele najaviti urnik in razporeditev predmetov.

Poleg višješolcev pa bodo morali pred komisijo tudi nekateri dijaki nižjih srednjih šol, ki se iz zdrav- stvenih razlogov niso prijavili k izpitu v julijem roku. Do tega je prišlo na nižji srednji šoli I. Gruden v Nabrežini, kjer je 5 dija- kov zbolelo zaradi osip. Komisija je tako določila, da bodo opravili izpite v jesenskem roku. Začeli se bodo danes s pismeno nalogo iz ita- lijansčine. Vsem, tako višješolcem kot srednješolcem, ki so v teh dneh verjetno zelo nestrpni želimo veliko uspeha. (ez)

Mladinski zbor GM odpotuje danes na Češkoslovaško

Danes pevec mladinskega pev- skega zbora Glasbene matice odpotuje na Češkoslovaško. Na pova- bilo enega izmed tamkajšnjih mla- dinskih zborov, ki je lani gostoval pri nas, bodo preživeli zanimiv in prijeten teden in tuji državci, potem pa se bodo vrnili prek Dunaja, kjer bodo ostali en dan. Vrnitev je pre- videna 8. septembra.

EMIL ČOK (MILO PUŠARJEV)

Pogreb bo jutri, 3. septembra, ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev na Katinaro.

Prisrčno se zahvaljujemo zdravnikom in osebu klinike Salus, posebno pa zdravnikom dr. Carlu Maionici in dr. Co- simu Modugno.

Zalostno vest sporoča žena Ersilia sinova Boris in Doro, snahi Edda in Oliva, ljubljeni vnuki Sara, Barbara in Igor bratje Ferdinand, Mirko, Andrej in Herman z družinami svak Milan z ženo Luciano in nečak Fulvio z družino svakinja Marija s sinom Giordanom in hčerko Fulvio z družinami svakinja Emilija s sinom Etom in družino

Trst, 2. septembra 1980 (Občinsko pogrebno podjetje)

BOGOMIR ČUK

Pogreb bo danes, 2. septembra, ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Trečbah.

Zalostno vest sporoča žena Lidija, hčerka Gabrijela, sestre, bratje, nečaki in drugi sorodniki

Trst, 2. septembra 1980 (Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

1. 9. 1979 1. 9. 1980

Ob prvi obletnici smrti naše drage žene, mame in babice

ZORE SANCIN roj. KOZINA

se je z žalostjo spominjajo SVOJCI

Padiče, Izola, 2. septembra 1980

Kino

Ariston 21.30 «James Bond 007» - «Cacino royale», D. Niven, P. Sellers, U. Anders.

Nazionale 18.00-22.00 «Paris eroti- ca oggi». Preveden mladini pod 18. letom.

Ritz 16.00 «Attacco: piattaforma Jennifer», R. Moore. Barvni film. za vsakogar.

Eden Zaprti 16.30 «Ormai non c'è più scampo», Barvni film.

Grattacielo 17.00-22.15 «Immacolata e Conchetta: L'altra gelosia». Preveden mladini pod 18. letom. Barvni film.

Fenice Zaprti 16.00-22.00 «L'invincibile erede di Bruce Lee».

Filodrammatico 15.15 «Bibi, diario di una porno sedicenne». Barvni film. Preveden mladini pod 18. letom.

Moderni 16.30 «I guerrieri della notte». Barvni film za vsakogar.

Aurora 17.00 «Il piccolo grande uomo». Barvni film.

Cristallo 17.00 «Moonraker - Operazione spazio». Roger Moore.

Vittorio Veneto 17.00 «Mafu». Preveden mladini pod 18. letom.

Capitol 17.30 «Il mago di Lublino». Barvni film. Preveden mladini pod 14. letom.

Razna obvestila

Trzaska sekcija Italijanskega združenja za kulturne izmenjave s Sovjetsko zvezo sporoča, da se danes prične vpisni rok za tečaj ruskega jezika; vpisovanje vse dni razen sobote in nedelje od 10.30 do 12. ure in od 17.30 do 19. ure na sedežu združenja v Ul. Torrebianca 13/1 nadstropje.

Uprava občine Diva - Nabrežina sporoča, da se bo pouk v občinskem otroškem vrtcu v Divini začel še le 8. septembra zaradi gradbenih del novega dela otroškega vrtca.

Sindikatske slovenske šole, tajništvo Trst, sklicuje za jutri, 3. septembra, ob 16. uri, 1. sejo odbora v novem šolskem letu. Priidite, ker so na temnem redu zanimive točke.

Pouk v otroškem vrtcu na Proseku se bo pričel v ponedeljek, 8. septembra.

Izleti

Združenje Union priredi dne 14. septembra enodnevni izlet v Bohinj ob priliki Kravjaka bala Obenem javlja, da izlet za Beograd, ki je bil predviden 6., 7. in 8. septembra, je preložen na 27., 28. in 29. septembra zaradi tehničnih ovir. Vse informacije na sedežu v Ul. Valdiverio 30, telefon 64-459 ob tokih, sredah in petkih od 17. do 19. ure.

Slovenski kulturni klub organizira letovanje s študijskimi dnevi v Beli peči od 8. do 13. septembra. Za informacije telefonirati na tel. št. 208.270 ali 224.407. Vabljeni vsi mladi.

SPOROČILO
TPPZ

TPPZ sporoča, da bo v četrtek, 4. septembra, ob 20. uri seja izvršnega odbora.

Naslednjega dne se bodo pričele pevске vaje, in sicer ob 20.30.

Urad je ponovno odprt vsak dan od 10. do 12. ure - razen ob sobotah.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD
ZA POKLICNO IZOBRAZEVANJE

razpisuje za šolsko leto 1980/81. vpis na naslednje tečaje:

- tečaj za kvalifikacijo v kamnoseštvo, ki se bo odvijal v Nabrežini;
- tečaj za monterje elektronskih aparatov;
- tečaj za kvalifikacijo v vodenju uradnih poslov;

Navedeni tečaji so odprti vsem, ki so dopolnili 14. leto starosti.

- večerni tečaj za specializacijo v bančni tehniki;
- večerni tečaj za specializacijo v mednarodni trgovini;
- večerni tečaj za programerje elektronskih centrov.

Pogoj za vpis na navedene tri tečaje je vsaj opravljeni tretji letnik višje srednje šole trgovske smeri.

- tečaj za prevajalce slovenskega jezika;
- tečaj za prevajalce srbohrvaškega jezika;
- večerni tečaj za animatorje mladinskih dejavnosti;
- tečaj za cvetličarje (vpisje se lahko le neposredni kmetovalci).

Informacije in vpisovanje: Slovensko deželno gospodarsko združenje, Ul. Ciccone 8, tel. 62953, vsak dan razen sobote, od 8. do 12. ure, do vključno 15.9.1980.

Včeraj - danes

Danes, TOREK, 2. septembra
STEFAN
Sonce vzhaja ob 6.28 in zahaja ob 20.41 - Dolžina dneva 13.13 - Luna vzhaja ob 00.35 in zahaja ob 14.55.

Jutri, SREDA, 3. septembra
DORA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 23.7 stopinje, najnižja 15.1 stopinje, ob 18. uri 15.1 stopinje, zračni tlak 1015.7 mHg ustaljen, veter 6 km uro zahodnik, nebo pooblačeno, vlažna 88-odstotna, morje malo razgibano, temperatura morja 21.8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Pasquale Marra, Marco Franco, Marco Dapas, Gianpaolo Schettino, Davide Ludovico, Sabina Caris, Sara Greco.

UMRLI SO: 88-letna Marina Mitotic vd. Bosaz, 51-letni Ermanno Caffaro, 81-letni Nazario Stile, 85-letni Romeo Padovan, 72-letni Giuseppe Pecchiari, 82-letni Blagio Li- guori, 86-letni Giovanni Bencich,

49-letni Sergio Callini, 79-letni Mario Moretti, 82-letna Berta Stipan cih vd. Margheriti, 67-letni Egono Bacci, 70-letni Smiljan Starec.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Pie- ro 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2,
(od 8.30 do 13. ure in od 16. do 20.30)
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1.

LEKARNE V OKOLICI
Bollnec: tel. 228.124; Bazovica: tel. 226.165; Opčine: tel. 211.001; Pruske: tel. 225.141; Božje polje: 7g.001; tel. 225.596; Nabrežina: tel. 200.121; Sesljan: tel. 709.197; Zavrle: tel. 213.137; Milje: tel. 271.124.

DRŽAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732627; predpriznanje od 14. do 21. ure in praznična od 9. do 20. ure tel. 68441.

OD 4. DO 7. SEPTEMBRA V DEŽELNEM AVDITORIJU

19. mednarodno tekmovanje zborov «Seghizzi»
ter strokovni posvet o zborovskem petju

Udeležbo napovedalo 15 zborov iz Italije, Jugoslavije, Španije, Romunije, Poljske in Bolgarije - Strokovni posvet bo letos posvečen zborovskim skladbam v dobi romantike

Te dni je bila Gorica gostiteljica mednarodne folklorne prireditve, že čez nekaj dni pa se bo pričelo 19. mednarodno tekmovanje v zborovskem petju C. A. Seghizzi.

Na sporedu bo od četrta, 4. septembra, do nedelje, 7. septembra. Istočasno bo potekal tudi strokovni posvet o zborovskem petju. Predvidoma se ga bo udeležilo nad 100 glasbenih strokovnjakov in pevovodij. Letos bodo razpravljali o zborovskem petju v dobi romantike. Zbori - udeležbo je napovedalo 15 ansamblov iz Italije, Jugoslavije, Madžarske, Poljske, Španije in Bolgarije - bodo tekmovali v polifonskem in folklornem petju. Vsi zbori bodo odprli štiri skladbe. V polifonskem delu je tudi dolocena obvezna skladba. Tako se bodo mešani zbori predstavili s sonetom Antona Brucknerja, možki z Glorio Charlesa Gounoda iz njegove 2. mase, ženski pa s skladbo Laudi alla Vergine Maria Giuseppe Verdija.

Nastopi se bodo vrstili v četrtek in petek, vsakokrat ob 20.30 ter v soboto in nedeljo ob 15.30. V četrtek in petek bodo zbori tekmovali v polifonskem petju, v soboto in nedeljo pa v folklornem petju. Prireditve se bo formalno zaključila v nedeljo zvečer z nagradjevanjem.

Naj opozornimo ob tem tudi na nekaj vzporednih prireditev. Tako bo v soboto ob 10. uri srečanje vseh nastopajočih v telovadnici v dolini Korna, ob 12. uri pa bo tradicionalni sprejem na goriskem županstvu. V trgovini Pecar v Ulici Contavalle pa bo v dnevi od 4. do 7. septembra antološka razstava zborovskih partitur znane založniške hiše Savini - Zerbini iz Milana.

Od jugoslovanskih zborov so svojo udeležbo potrdili zbor Tone Tomšič iz Ljubljane, Srečko Kosovel iz Ajdovščine ter Collegium musicum iz Beograda, Madžari so napovedali nastop znanega zbora Budapest Bartók, iz Poljske naj bi prišel Akademski zbor iz Gdanska, Romunijo bo predstavil zbor Ateneu iz kraja Bacau, Bolgarijo zbor Kristina Morfova iz Sofije, Španijo pa zbor Ars nova iz kraja Moretoll.

Slednji bo po nastopu na mednarodni prireditvi imel tudi koncert v Standeru ter Boljuncu. Kar osem zborov je iz Italije od tega tri iz naše dežele (Ermen, Griou, Vox Julia in Giuseppe Peresson). Še nekaj besed o pobudnikih in organizatorjih prireditve ter o ocenjevalcih. Prireditve je tudi letos pripravil zbor C. A. Seghizzi, umetniški vodja je zborovodja Vitt. Levini, Pavle Merku, Italijanci Montigliu, Giuseppe Radoleu in Ceciliji Seghizzi Campioletti. Strokovno žirijo sestavljajo Nino Antonelli, Andrea Giorgi, Nicola Conci, Albino Perosa, Jacques Grimbert, Samu Habud, Stefan Klimo, Willy Kreuzer, Eugene Kuss in Bernhard Meier.

V četrtek, 4. septembra, ob 20.30 se bo v prostorni zvezi športne hale pri Madonini sestal rajonski svet za Podgorje. Razpravljali in sklepali bodo o odkupu zemljišča v Attemosvem parku, o razlastitvi zemljišča tovarne Cotonificio triestino ter o nekaterih vprašanih urejanja prometa.

Čestitke

Danes praznuje LEA svoj rojstni dan. Obilo sreče in zdravja ji želijo mož Ivan ter hčerki Mikiela in Valentina.

V nedeljo sta stopila v zakonski stan NADJA LAZAR in ROBI STRANČAK. Mnogo sreče in zdravja jima želim sestrična Anica in Marta.

Danes slavi 1. obletnico poroke SUZANA in STOJAN. Z njima se veselita in jima želim vse najboljše mama Marija in oče Silko.

Danes slavi svoj rojstni jubilej LEA DRNOVŠEK. Vse najboljše ji želim Marija in Silko.

Danes praznuje svoj 20. rojstni dan EDA PREGARČ, 5. septembra pa svoj 17. rojstni dan EDI ZOBEC. Obilo sreče in uspeha pri študiju jima želi nana Zora.

Danes praznuje 8. rojstni dan naš dragi FABIO GLENIK. Mnogo sreče in zdravja ter da bo priden do- ma in v šoli mu želimo mama, očka, sestrica Marianna, nana, teta Marija in stric Milana.

Šolske vesti

Razpored popravnih izpitov na Državnem strokovnem tehničnem zavodu «Ziga Zois».

Danes, 2. 9. - ob 8.30
I. b, II. a razred
Trgovsko računstvo - pismeno za: II. a, II. b, II. c razred
Trgovinstvo - pismeno za: III. a, III. b, IV. a, IV. b razred
Nemščina - pismeno: I. c, II. b razred

Jutri, 3. 9. - ob 8.30
Knjižovništvo - pismeno za: IV. a razred
Matematika - pismeno za: I. a, I. b, I. c razred
Matematika - pismeno za: II. a, II. b, II. c razred
Matematika - pismeno za: III. a, III. b razred
Cetrtak, 4. 9. - ob 8.30
Stenografija za: I. a, I. b, I. c razred
NB - Vsi pismeni izpiti se začno ob 8.30

Ustni izpiti se začno v četrtek, 4. sept. ob 8. uri po razporedu, ki je na šolski oglašni deski.

Državno učiteljske Anton Martin Slovec je objavil razpored popravnih pismenih izpitov: danes, 2. septembra, ob 8.30 italijščina (9 dijakov učiti, 4 v vzg. šola); jutri, 3. sept., ob 8.30 latinščina (13 dijakov učiti) in pedagogika (2 dijaka vzg. šola).

Razpored pismenih popravnih izpitov na Državnem znanstvenem in- stitutu F. Prešeren v Trstu.

Znanstveni licej:
Danes, 2. 9. - latinščina in ri- sanje
Jutri, 3. 9. - angleščina in nemščina
Četrtak, 4. 9. - matematika.
Klasični oddelek:
Danes, 2. 9. - italijščina.
Jutri, 3. 9. - latinščina.
Četrtak, 4. 9. - grščina.

Šola Glasbene matice Trst obve- šča svoje gojence, da bo ponovno vpisovanje za šolsko leto 1980/81 od 5. septembra, v tajništvo Glas- bene matice, telefon 418-005 do 10. do 12. ure. Prijavijo se lahko tudi novi gojenci, vendar je vpis ome- jen. Datum vpisa po podružnicah bo javljen kasneje.

Pisma uredništvu

Sporočilo urednik
Milko Matičetov nedolžno zaslu- ži naše občudovanje za dolgoletno raziskave v Režiji. Zato sem pre- bral z velikim veseljem Veselovo reportažo o njem v PD z dne 30. t.m.; toda izjava v mastnem naslo- vu, da je edini raziskovalec, ki govori njeni jeziki, dela krivico dru- gim raziskovalcem, ki so se nauči- li rezijskega narečja in ga upo- rabljajo pri raziskavah, v prvi vr- sti Julijanu Stranjariju, ki je «di- ni» raziskovalec, ki se je naučil celo citirati po rezijskemu. Pa tudi nekateri drugi ljubljanski etnomo- zikologi. Če ste prebrali v Trstu koga, ki govori rezijski, je to do- odpuščljivo po zlatem pravilu «ne- mo propheeta in patriar».

Se vprašanje bi rad postavil pis- cu reportaže: dr. Gorazd, je do- polnjeno, je znak odgovornosti, je pametno pisati «Muži» namesto «Mužici»? To je gorska veriga, ki zapira Režijo proti jugu in se ita- lijanski glasi «Mus». Sam se dobro zavedam, kako so nekatera topo- mastična vprašanja zapletena in

OB SKLEPU MEDNARODNE FOLKLORNE PRIREDITVE V GORICI

DESETTISOČLAVNA MNOŽICA SLEDILA
SPREVODU FOLKLORNIH SKUPIN

Najbolje so se na tekmovanju za natečaj «Castello di Gorizia» odrezali Romuni
Priznanje tudi za jugoslovanski skupini iz Istre

Okrog deset tisoč ljudi si je v nedeljo popoldne v Gorici, kljub muhastemu vremenu, ogledalo mi- mohod folklornih skupin in gošč na pihala, ki so od petka do nedelje sodelovale na vsakoletnem medna- rodnem folklornem srečanju. Škoda, da je prireditelj proti koncu pre- kinila ploha.

Zmagovalci 10. folklorne nate- čaja «Castello di Gorizia» so prav gotovo Romuni. Obe folklorni sku- pini, Creitele iz doline Doftanei ter Steaua, ki sta sestavljali priredni- ki romunske narodnostne skupnosti v

Jugoslaviji, sta prejeli najvišje priz- nanje v skupini žive folklores. Sku- pini Creitele pa so podelili še po- sebno priznanje za izredno negova- nje in skrb za ohranitev ljudskega izročila. Najvišjo oceno so v skupini žive folklores prejeli tudi plesalci iz Karditise v Grčiji ter plesalci sku- pine Lorenzo Forlani iz Istre. Ocen- zelo dobro je prejela skupina «Galle- sano» iz Istre, dobro pa plesalci skupine Santa Barbara iz Sardinije.

V skupini reproducirane folklores sta se najbolje uvrstili skupini iz Francije (ocena prav dobro) ter iz

NLP padel v gradeško laguno?

Zgleda, da je področje naše deže- le, posebej pa se obalni pas, v zadnjem času postalo zelo zanimivo za NLP (neznane leteče predmete). V zadnjem času so jih nekajkrat o- pazili nad osrednjim Furlanijo, potem nad Gradežem, zadnji pojav pa so zabeležili v noči od nedelje na ponedeljek, okrog 1.30 in to na obalnem področju med Latisano in Ligna- nom. Več oseb je opazilo, kako je žareč predmet v velikem loku in z veliko hitrostjo padel v morje. Ne- daleč od kraja Portobuso.

Pristojne oblasti so na označeno mesto včeraj poslane nekaj čolnov. Pri iskanju so sodelovale enote fi- nančne straže, orožnikov ter luškega poveljstva, na pomoč pa so pokli- cali tudi dva helikopterja. Akcija pa se je izkazala za brezuspešno, kajti v morju, ki je tam razmeroma plitvo, niso našli nikakršnega pred- meta, olnatega madeža ali druge- ga znaka, na podlagi katerega bi bilo mogoče sklepati, ali gre za le- talsko nesrečo (ta možnost je bila v prvem trenutku najbolj verjetna) ali za kaj drugega.

Pisec ima prav, ko me opozarja na nepravilno rabo imena za hrib Mužci.

G. V.

Proti poldnevni se je zato akcija prekinila in čolni so se vrnili v izho- dišne luke. Primer bo torej ostal nepojasnjen, zagovorniki teorije o prisotnosti NLP pa bodo v svoje do- bro zapisali še en dokaz, čeprav bi bilo pojav mogoče obrazložiti tudi drugače in čisto preprosto. V morje naj bi padel kosček umetnega sa- telita.

Zagotovljen prevoz za otroke, ki obiskujejo vrtec v Sovodnjah

Včeraj se je v državnih in ob- činskih otroških vrtcih pričel pouk. Prag male šole je prvič prestopilo lepo število malčkov, ki se bodo v prihodnjih dneh postopoma uvajali v življenje v skupnosti. Pouk bo namreč nekaj dni skrčen in bo v glavnem samo v dopoldanskem času, to dokler stvari ne bodo stekle, ta- ko, kakor morajo.

V zvezi s pričetkom pouka v o- troških vrtcih, sovedenjska občinska uprava obvešča, da bodo otroke iz Gabrij, Rupe in Peči ter z Vrha še nekaj časa prevažali v otroški vrtec v Sovodnje, ker so v vrtcu v Rupi v teku gradbeni dela.

Za prevoz skrbijo podjetje Zotar iz Gorice, Otroci iz Gabrij, Rupe in Peči imajo na razpolago kombi. Ča- kajno naj ob 8.15 na občinskih po- stajališčih. Otroke z Vrha pa bodo vozili s taksijem. Podjetje Zotar bo poskrbelo tudi za prevoz otrok do- mo.

● Pokrajinski odbor Rdečega križa sporoča, da je v teku vpisovanje v dveletni tečaj za prostovoljne bolni- čarke Rdečega križa. Podrobnjša pojasnila nudijo na sedežu ustano- ve, v Codelljevi ulici 9 v Gorici.

● Zupan občine Doberdob sporoča, da bo zaradi podaja inventarja občinska knjižnica zaprta do 8. sep- tembra.

Prireditve

Prosoteno in športno društvo Vi- pava, vabi v soboto, 6. in nedeljo, 7. septembra, na kotlarsko revijo na Peči. V soboto se bo prire- ditev pričela ob 20. uri, v nedeljo pa ob 18. uri. V nedeljo bo po na- stopu kotlarskega tuda ples z an- samblom Poker del liscio.

Razna obvestila

Sovodenjsko zupanstvo namerava najboljšemu ponudniku prodati več- jo količino rabljenih tramov iz šol- skega poslojaja v Rupi. Interesenti naj se javijo v soboto, 6. septem- bra, ob 9. uri na dvorišču osnov- ne šole v Rupi.

Kmečja zveza obvešča vinograd- nike, da morajo na podlagi zakona z dne 12.2.1965, št. 162, prijaviti vse zaloge vira, ki so jih imeli v letu na dan 31. 8. t.j. za posojila in po- kulesa. V rešilnem avtomobilu so ga že nekaj minut za tem prepele- ji v bolnišnico, vendar zdravnik ni- so mogli več pomagati. Domneva- jo, da je možakar umrl za srčno ka- pjo. Danes bodo, kakor smo že u- vodoma zapisali, opravili obduk- cijo.

● V Doberdolu bo v soboto, 6. sep- tembra, s pričetkom ob 16. uri po- letna prireditve za upokojenke. Pri- lo, ki je umrl včeraj, okrog 10. ure, medtem, ko se je peljal s kolesom po ulici Della Barca, v Gorici, na-

menjen proti mestnemu središču. Avtomobilisti, ki se peljali za njim je opazil, kako je možakar nena- krat izgubil zavest, je ter padel s kolesa. V rešilnem avtomobilu so ga že nekaj minut za tem prepele- ji v bolnišnico, vendar zdravnik ni- so mogli več pomagati. Domneva- jo, da je možakar umrl za srčno ka- pjo. Danes bodo, kakor smo že u- vodoma zapisali, opravili obduk- cijo.

● V Doberdolu bo v soboto, 6. sep- tembra, s pričetkom ob 16. uri po- letna prireditve za upokojenke. Pri- lo, ki je umrl včeraj, okrog 10. ure, medtem, ko se je peljal s kolesom po ulici Della Barca, v Gorici, na-

Smrt priletnega kolesarja

Danes bodo opravili nekroscopski pregled na truplo 67-letnega Giu- seppa Toguta iz Loinca. Ul. Tasso, ki je umrl včeraj, okrog 10. ure, medtem, ko se je peljal s kolesom po ulici Della Barca, v Gorici, na-

SUNKI VETRA PREKO 150 KM NA URO

Milijarde škode na Trziškem zaradi nedeljskega neurja

Zračni vrtnec je pustošil na letališču v Ronkah - Šte- vilne hiše brez strehe - Huda škoda za kmetijstvo

Silovito neurje, ki je v nedeljo ob zori divjalo nad Furlansko ni- zo, je tudi v naši pokrajini povzo- čilo hudo škodo. Zračni vrtnec je okoli 5.30 divjalo nad Ronkami, Pie- risom, Tržičem in Starancanom. Po prvih ocenah naj bi škoda v teh občinah znašala nekaj milijard lir. Pravo razsejanje je vrtnec pustil za seboj na deželnem letališču v Ronkah, kjer je razkril številne han- garje in poškodoval skoraj vse var- nostne naprave ter druge instrumen- te na kontrolnem stolpu. Vetr je pihal s hitrostjo 150 km na uro. Sila sunkov je bila tolikšna, da sta se dve letali DC 9 kar sami premikali po letalski stezi. Nedeljski poletu so imeli precejšnje zamude, nekaj po- letov pa so morali odpovedati ali jih preusmeriti na letališče v Be- netkah.

Se hušo škodo je nedeljski vihar prizadel kmetijstvu, saj so veter, dež in toča potolkli cele nasade tr- ti. V Tržiču je sila lomila veje in celo izrila nekatera drevesa, ki so v dre- voredu San Marco in pri železniški postaji poškodovala številne parkir- ne avtomobile. V turističnem naselju Albatros pri Marini Julii je voda poplavlila vse kletne prostore in ne- katera stanovanja v prtiličih. Teža- ve so bile tudi v železniškem prometu. Gasilci iz Gorice in Trzišča so bili v nedeljo ves dan in tudi včeraj za- posleni pri odpravljanju posledic neurja. Njihovo delo je bilo še po- sebno težko zaradi velikega števila hiš, ki jim je veter razkril strehe. V nedeljo se je na izredni seji se- stal občinski svet v Ronkah, ki je sprejel nekaj najnujnejših ukrepov in zaprosil deželne organe za pomoč pri začetku pomoči.

Včeraj sta bila podobna sestanka tudi v Tržiču in Starancanu, ki jih je neurje precej hudo prizadelo, če- prav nekoliko manj kot Ronke. Obe občinski upravi sta sklenili, da se bosta zavzela za to, da bi z vladnim dekretom čimprej proglasili omeje- no področje kot naravno prizadeto področje. S tem naj bi dobili od države finančno pomoč za kritje škode, ki je zlasti v kmetijstvu o- grožena in tudi po najbolj optimistič- nih ocenah znaša več milijard lir.

Kino

Gorica
VERDI 17.00-22.00 «Giorno a Ve- nezia», E. Fani in G. Dei. Barvni film. Preveden mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00-22.00 «Inferno». Barvni film Daria Argenta. Igra E. Giorgi. Preveden mladini pod 14. letom.

VITTORIA Danes zaprti.

Tržič
EXCELSIOR 18.00-22.00 «Sexy- boats».

PRINCIPE 18.00-22.00 «Truck dri- vers».

Nova Gorica
in okolica
SOCA 18.00 «Pazite se Kleopatre Wong». Hongkongski film.

20.00 Pula po Puli 1980: «Bele sledi», Režija P. Džordžević. Bro- nasta arena za režijo.

SVOBODA 18.00-20.00 «Super in- frames». Italijanski film.

DESKLE 19.30 «Policijski pes». A- meriško - španski film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna D'Udine, Trg. sv. Franciška 4, tel. 84-124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Rismondo, Ul. E. Toti, tel. 72.701.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAZEVANJE

razpisuje za šolsko leto 1980/81 vpis na naslednja tečaja:

- večerni tečaj za specializacijo v knjigovodstvu, namenjen vsem, ki so končali 12-žo srednjo šolo trgovske smeri in tistim ki so zaposleni v knjigovodstvu;
- večerni tečaj za vzgojo prizadetih otrok.

Informacije in vpisovanje: SKGZ, Ul. Malta 2, tel. 2495, vsak dan razen sobote od 8. do 12. ure, do vključno 15.9.

Kraška ohcet v slikah

Kar se vremena tiče, Kraška ohcet tokrat ni imela sreče. Prav v času največjih svečanosti je bilo kot iz skafu. Kljub temu je prireditev uspela. Na gornji sliki vidimo spreved narodnih noš s Tabra proti restavraciji Furlan na prigrizek. V ospredju zakonska para. Na spodnji sliki vidimo glavni trg v Repnu, ko so se občetarji ob plesnih zvokih zavrteli

Nova zakonska para pred svojim čprav le začasnim »domom« Kraško hišo s poročnima kolacema (gornja slika). Na spodnji sliki pa vidimo gnečo na dvorišču Kraške hiše. Ljudi slabo vreme ni ustavilo.

Letosnje Kraške ohceti se je udeležilo veliko narodnih noš, najmanj 150 jih je bilo

OB VISOKEM ŽIVLJENJSKEM JUBILEJU

Veliki italianist dr. Mirko Deanović

Eden najbolj znanih še živečih italianistov dr. Mirko Deanović, ki je doslej objavil že vrsto knjig in študij ter skupno s prof. Josipom Jernejem sestavil tudi dva velika slovarja - hrvaško - italijanskega in italijansko - hrvaškega - je pred dnevi slavil svoj 90. rojstni dan. Ob tej priložnosti sta Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu ter katedra za romanistiko na filozofski fakulteti zagrebške univerze priredili primerno slavo, na katerem sta o jubileju spregovorila prof. Josip Jernej in prof. Rudolf Filipović.

Mirko Deanović se je rodil leta 1890 v Dubrovniku. Že v mladih letih se je lotil romanistike, kar je bilo že v tradiciji družine. Po zaključeni srednji šoli je nadaljeval univerzitetno študij na Dunaju, in sicer pri znanih strokovnjakih kot so prof. Jireček, prof. Rešetar in prof. Lübbke. Nato se je opredelil za poglobljeno italijanščino, italijanske književnosti in italijanske kulture na sploh pri prof. Mazzoniju, Parodiju in Rajni v Firencah. Leta 1913 je Deanović dokončal suplet na splošni gimnaziji, tri leta pozneje pa je diplomiral na dunajski univerzi.

Tedanje avstrijske oblasti so ga imele na sumu in dalj časa Deanović ni prišel do kruha. Toda avstro-ogrsko cesarstvo se je zrušilo in leta 1918 je bil Deanović sprejet na splošno gimnazijo, kjer je poučeval do 1927. leta, toda zaradi greške univerzitetni profesor Skok je zapustil njegove prve študije in ga je pritegnil na zagrebško univerzo, od koder pa je mladi znanstvenik čez dve leti odpotoval v Rim na poglobljanje znanosti k prof. Bertiniju. Leta 1930 se Deanović vrne v Zagreb, kjer ustanovi seminar za italianistiko, širi leta pozneje pa tudi biblioteko za italianistiko. Vendar se njegov seminar komaj leta 1940 razvije v katedro in od tedaj se italianistika na zagrebški univerzi neprestano razvija in je dala doslej že vrsto znanih strokovnjakov, ki se niso uveljavili le doma, pač pa tudi v svetovnih merilih.

Med drugo svetovno vojno je imel Deanović težave s tedanjimi oblastmi, kajti ločil je italijanski fašizem od italijanske kulture ter jezika. Zato so ga ustasi zaprli v koncentracijsko taborišče v Novi Gradski. Po osvoboditvi se je ponovno pogol na delo dokler ni leta 1961 stopil v pokoj, potem ko je opravil izredno delo. Predvsem je treba poudariti, da je iz njegove šole izšlo kakih dvajset znanih strokovnjakov, univerzitetnih profesorjev in docentov, kolikor jih šteje, oziroma jih je štela doslej katedra za italianistiko na filozofski fakulteti zagrebške univerze. Še več, prav iz te katedre so izšli strokovnjaki, ki so prevzeli sekcijo za italijanščino na pedagoški akademiji v Pulju. In ta sekcija je že dala in bo dala veliko strokovnjakov, ki bodo poseben koristni italijanski skupnosti v Jugoslaviji. Gre za tako potrebne profesorje in častnike, ki jih na italijanskih solah in v italijanskih občinah primanjkuje.

Prof. Mirko Deanović, ki je bil medtem imenovan za akademika, je podpisal vrsto del, med drugim je prevedel v hrvaščino vrsto del, napisal več študij, vendar je njegova najpomembnejša pobuda na tem področju sredozemski zikovični atlas, to je »L'Atlante linguistico del Mediterraneo«, ki si ga je zamislil že leta 1939, a ga je izpeljal šele 1956. Gre za veliko delo, pri katerem so sodelovali oziroma sodelujejo mnogi strokovnjaki, med drugim tudi beneška ustanova Cini. Pri sestavi tega »atlasa« sodelujejo tudi sloviti strokovnjaki kot so Devoto, Migliorini, Battisti in seveda Deanović, ki je skupno s profesorjem Folenom urejal tudi publikacijo z naslovom »Bollettino dell'Atlante«. Doslej je izšlo že dvajset knjig.

Vendar je največje Deanovićevo delo že omenjeni italijansko-hrvaški in hrvaško - italijanski slovar, k čemu: bomo dodali še revijo »Studia Romanica et Anglicana«, ki izhaja na zagrebški univerzi.

ENNIO OPASSI

Slovenska imena naših krajev

Štupica

Kolikor sem mogel doslej ugotoviti, poznajo vsi starejši slovenski viri obliko Štupica, šele Zemljevid z italijanskimi in slovenskimi krajevnimi imeni v Furlaniji, Juljski krajini in Benečiji, LJ 1974, zapisuje točno Štupica. S tem zapisom se sklada vse ljudske oblike, ki sem jih zapisal: Štupca, Štupar, Štuparka ipd. Težko je sprejeti slovo italijanskih kolegov iz slov. samostalnika štópica v pomenu »plede, gradino«, zakaj zamenjava med s in š je vse prej kot normalna in verjetna. Iz zapisu Štupizza je običajna prigraditev, pri kateri ni mogoče zapisati naš š, zato ne more biti it. zapis merodajen za etimologijo. Menim, da je treba iskati razlago za to krajevno ime v kaki nemški besedi in prepustim zato razlago komu, ki se spozna tudi na germanistiko. Štupa, štupar v Pletersniku »v prah zmrvljena snov, zmet poper ipd., prodajalec štupce pride morebiti v poštev pri razlagi, saj je spričo imena za prebivalca videti Štupica izvedenka iz kake štúpe. Po teh hipotezah, ki jih zapisujem s potrebno rezervno, mi je še dodati normativne podatke za knjižno rabo: Štupica, torej, predložna zveza na/s, prebivalci: Štupar, Štuparka. Pridviske oblike mi ni bilo doslej mogoče najti; verjetno kaže rabiti štuparski.

POPREAVEK: Pri pisanju o dreškem naselju Coder dne 29. avgusta se nam je vrnila napaka: V drugem stavku drugega odstavka bi namesto Primka moral stati Pridevnik.

LIKOVNA MANIFESTACIJA V IDRIJI NA RAZSTAVI »MALA SLIKA« SODELOVALO 32 SLIKARJEV

IDRIJA — Soparno vzdruže vročih avgustovskih dni je Galerija v Idriji, oddelek Mestnega muzeja, skušala razbiti z razstavo »Mala slika«, ki so jo odprli 13. avgusta in je trajala do 27. avgusta. Razstavljena dela so izbrali kritiki in teoretičarji, da Danegri, Kristof Jadrnka Vinterhalter iz Beograda, asistent na zagrebški univerzi Zvonko Makovič in kustos Obalnih galerij Piran Andrej Medved.

Razstavljenih je bilo 63 del, ki so jih prispevali likovni umetniki iz vse Jugoslavije: Ante Rasić, Damir Sokić, Milivoj Bjelić, Dušan Otašević, Zmago Jeraj, Jusuf Hadžipejlović, Julije Krifer, Zvonimir Santrač, Drago Hrvacki, Borja Iljovski, Juraj Dobrović, Kosta Bogdanović, Ramka Stepanović, Gustav Gnamuš, Vladimir Makuc, Franc Novinec, Nedeljko Pečanec, Nina Ivancić, Andrej Jemec, Zvest Apollonio, Lucijan Bratuš, Žoze Spacal, Mira Ličen, Jure Čihlar, Enver Kaljanec, Zdenko Huzjan, Rudi Španzel, Bard Lucundus, Vladimir Veličković, Tomaž Kržišnik, Žilko Marušić in Boris Benčić.

V priložnostnem katalogu, ki so ga izdale Obalne galerije Piran, Andrej Medved takole osvetljuje namene in cilje razstave »Mala slika«:

»Mala slika« je nastala kot odpor proti skupinskim razstavam, ki v sedemdesetih letih ostajajo vse bolj brez obraza in stila, ker se oblačijo v privzete, neavtentične oznake, v dnevno kulturno - politično ideologijo, ki jih vodijo interesi ali zgolj tradicija določene grupe. Že več kot deset let se na različnih krajih naše dežele znova in znova obuja ter muhničira umetnost, ki v svojem homotenu in izjavnosti (vsebin, sporočilu) ni naredila niti koraka;

PO LIBIJSKI PREPOVEDI ISKANJA NAFTE V SREDZEMSKEM MORJU

Maltežani so prejšnji teden izgnali številne libijske vojake in »turiste«

Malteško časopisje hudo napada Libijce, ne prizanese pa niti Italijanom, ki jim očita oportunističen - Malteško vojsko (1000 mož) urilo več sto libijskih instruktorjev

MALTA — V začetku prejšnjega tedna je predsednik malteške vlade Dom Mintoff sprejel, med eno českoslovaško gospodarsko delegacijo in novozelandskim visokim komisarjem Harrisonom, tudi podtajnika v italijanskem zunanjem ministru Zamberletti. Ta je prišel na Malto v ponedeljek. V letošnjem avgustu je bil to že drugi njegov obisk v tej mali državi sredi Sredozemskega morja. Na prvem obisku se je Zamberletti z Domom Mintoffom pogovarjal o možnostih za italijansko gospodarsko pomoč Malti, na drugem, pa je bil govor o libijskih vojaških grožnjah italijanskim tehnikom, ki so iskali petrolej sredi morja, po naročilu malteške vlade.

Že približno leto dni je odkar odnosi med Malto in Libijo niso najbolj prijetni, potem ko se je tudi upoštevala svojo gospodarsko šibkost, Malta celih sedem let nehalo udeleževati Libije. V evropskem časopisju smo o Malti lahko brali, ki je bila proglašena za republiko v začetku sedemdesetih let, ko so dvakrat zapored na volitvah zmagali laburisti, na čelu katerih je bil in je Dom Mintoff, ko so Angličje zapustili svoje vojaške baze, ko je Dom Mintoff odklonil, da bi te baze uporabljale sile NATO, ko je Malta s precejšnjimi vsotami denarja priskočila na pomoč Libiji.

Libijski vodja Geddafi je z danjem pomoči Malti računal, da se bosta uveljavila on sam in njegova država. Zaradi bogatih petrolejskih vrelcev ima Libija veliki denarja. Na Malto so Libijci veliko investirali. Maltežani skoraj niso poznali petrolejske krize, saj jim je Geddafi dobavljal petrolej po ceni, ki je bila približno za

eno četrtno manjša od one na svetovnem trzišču. Libijski denar se je pojavil v maloštevilnih malteških industrijskih obratih. Libijsko vojsko, šteje komaj tisoč mož so urili libijski instruktorji in teh je bilo baže na otoku kar precej. Libijci so na otoku ustanovili tudi nekaj šol, ki jih obiskujejo predvsem libijski študentje (tudi ker je podnebje na Malti ugodnejše kot v Libiji). Vanje pa hodijo tudi študentje iz drugih držav in ne le arabskih. Na Malto prihaja vsak dan veliko libijskih turistov, ki tu pustijo kar precej denarja.

Vsak dan bolj odkrita in tudi bolj naduta libijska prisotnost pa je Maltežane razkačila. Otrlesi so se skoro 170 let trajajočega angleškega gospostva. Na karlo samostojnosti so igrali bolj laburisti kot malteška nacionalistična stranka, ki zastopa bolj srednje sloje in angleško govorečo prebivalstvo na otoku; zaradi tega in kljub raznim gospodarskim ugodnostim pa niso hoteli nasesti drugemu gospostvu. Čeprav je bila in tudi je večina prebivalstva naklonjena politiki »sodelovanja z arabskimi državami«, je začelo libijsko vmešavanje predsedati. Tudi zaradi tega je laburistična vlada odklonila nadaljnje finančno sodelovanje tujcev, še zlasti Libijcev, pri gradnji hotelov, ki jih je na otoku še vedno premalo, da bi zadostili turistom, ki semkaj prihajajo ob vsakem letnem času se zlasti iz Velike Britanije in Irse. Vlada raje podpira z olajšavami gradnjo stanovanj za turiste, morajo pa biti ta stanovanja last malteških državljanov, ki so čakali na vizum za povratek domov. V torek, 26. avgusta pa je prišlo do odkritega spora med malteško policijo in vojsko ter libijskimi instruktorji, do mačini so obkolili stavbo, v kateri

je podmornica odplula. Nekaj dni kasneje pa se je ploščadi približala libijska vojaška ladja, njen kapitan je od italijanskega komandanta ploščadi zahteval, da mu dovoli na krov. Topovom se ni moč upirati in tako je libijski oficir izročil civilnemu komandantu ploščadi pismo libijskega ministra za gospodarstvo, ki strokovnjakom ukazuje, naj takoj nehajo z vrtnanjem, ker da so v spornih vodah. Libijska ladja se je zatem oddaljila. Italijani so o tem obvestili svojo vlado in ker dobila Italija prvoletno eno petino petroleja iz Libije, je rimska vlada ukazala svojim tehnikom, ki sicer delajo po nalogu ameriške družbe Texaco, naj zapustijo področje. In Zamberletti je poletel prejšnji ponedeljek na Malto, da bi o stvari obvestil Doma Mintoffa.

Jasno je, da je malteško časopisje zagnalo vik in krik tako proti Libijcem kot proti Italiji. »In-Taghna«, »L-Orizzonte«, »The Times«, »Daily News«, v malteščini in angleščini pisani dnevniki so obtoževali Geddafija in Libije o sornosti, Italijane pa popušanja in strahopetstva ter oportunitizma. Libijcem so očitali, da nočejo, da bi se Malta s petrolejem gospodarsko osamosvojila. In tako je prišlo tudi do drugega obračunavanja. Libijskim strokovnjakom in tudi turistom so odkrili gostilnubje. Tako smo opazili pred libijskim konzulatom v Sliemi že v ponedeljek dolge vrste libijskih državljanov, ki so čakali na vizum za povratek domov. V torek, 26. avgusta pa je prišlo do odkritega spora med malteško policijo in vojsko ter libijskimi instruktorji, do mačini so obkolili stavbo, v kateri

ri je bilo poveljstvo libijskih instruktorjev in v nekaj urah je moralo vse libijsko vojsko osebje zapustiti otok. Zapustili so ga kar s svojimi helikopterji in letali. »Prisotnost libijskega vojskega osebja je nevarna za malteško samostojnost« je bilo napisano v javnem poročilu vlade Doma Mintoffa. Nič čudnega, saj ima malteška vojska, kot smo že napisali, le tisoč mož, policija pa skrbi za glavno varnost prometa. In tudi z libijskimi šolami na Malto bo najbrž kmalu konec.

Malteško časopisje se je sedaj razpisalo na račun Libijcev in njihovih poveljnikov. Prišlo pa je tudi do notranjih polemik, saj je nacionalistična stranka zahtevala sklicanje parlamenta in napada Doma Mintoffa, sindikalno časopisje pa je ugotovilo, da se v tem primeru ni igrali s strankarstvom in da je malteško prebivalstvo strnjeno okrog Doma Mintoffa in laburistov tako kot ob proglasitvi republike pred osmi leti.

Tudi na račun Italijanov so leti hudi očitki. In tudi kaj zaničnega so časopisi napisali. V četrtek, 28. avgusta je list »In Taghna« objavil dolgo reportažo o Pantelleri. Tu naj bi bil živel pred časom, nekaj mesecev, v nekem hotelu, ki je last libijske družbe, italijanski terorist Marco Donat Cattin, sin znanega italijanskega demokratskega politika. In tu naj bi bili svojo čas živeli tudi drugi teroristi. Malteški list je postregel bralcem s precejšnjimi podatki. In Pantellerija je vendarle italijansko ozemlje, čeprav neadele od Malte.

MARKO WALTRITSCH

RADIO VELE VIZIJA

ITALIJANSKA TV	Tretji kanal
13.00 Poletni maraton	19.00 DNEVNIK 3
13.30 DNEVNIK	19.15 DNEVNIK 3 — Deželne vesti
17.00 »Otto bastano« — TV film	19.45 Filmski biennale — Benetke 80
17.45 Risanke	20.00 Soliska vžgoja: Tečaj za prvo pomoč
18.00 Mazinga »Z« — risani film	20.30 Gustav — risanke
18.20 Pravljice... tako — risanke	20.40 Španski balet
18.45 Colargolovo potovanje okoli sveta	21.25 I film del Consiglio nazionale delle ricerche
18.50 Buria leta Kinetografije	22.10 DNEVNIK 3
19.20 »Aiutante tuttofare« — TV film	22.25 Gustav (ponovitev)
19.45 Almanah	JUGOSLOVANSKA TV Ljubljana
19.50 DNEVNIK	18.20 Colargol, lutkovna nadalj.
20.40 Godogodi iz življenja moškega film	18.35 Jugoslovanski narodi v pesmi in plesu: Tanec, 3. del
22.10 Človek in morje — dokumentarec	19.30 Obzornik
23.00 Nagrada »Una vita nella musica« Andrusa Segovii Ob koncu DNEVNIK	19.40 Po sledih napredka
Drugi kanal	20.30 TV DNEVNIK
13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri	21.00 Vzponi in zatikanja v izobraževanju
13.15 Jeans koncert	21.50 Bernice se postrže, zgodba iz TV nanizanke »Ameriške novele«
17.00 Que viva musica! Glasba, prireditve in umetniki Latinse Amerike	22.35 V znamenju
17.55 Trideset minut za mlade	22.50 Iz koncertnih dvoran: Haydn Schumann
18.30 DNEVNIK 2 — Večerne športne vesti	Koper
18.50 Harold Lloyd show	19.30 Odprta meja
19.15 Astro robar — kontakt ypsi- lon — risani film	20.00 Otroški kotiček
19.45 DNEVNIK 2 — Napoved vremena	20.30 Risanke
20.40 DNEVNIK 2 — Odprti studio	20.45 TV DNEVNIK
21.30 »Anna dei mille giorni« Ob koncu DNEVNIK 2 — Zadnje vesti	21.00 Sedem grešnikov — film

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah; Z nami ali proč od nas!; 9.00 Otroški kotiček; 9.20 Utrinki iz operet in glasbene skice; 10.10 Slovenski klavirski kvartet, 30.

Ob smrti pisatelja, kulturnika in družbenopolitičnega delavca Bena Zupančiča, bo danes ob 18. uri na sporedu »vest« »Pogreb« v dramatični Marjane Prepeluh. Nastopajo člani Radjskega orkestra v režiji Janeza Povšeta. Sprema beseda: Miroslav Košuta.

avgusta lani v baziliki sv. Silvestra v Trstu; 11.10 Javna lahka glasba; 11.40 Folkorni odmevi; 12.00 Skladišče vsega lepega; 12.30 Melodije od vsepovedi; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Glasbeni popladi; 16.00 Na prodaj Glasničice; 16.50 Deset minut s plesnim orkestrom; 17.10 Klasični album: plesi v umetni glasbi; 17.40 »Obraz po sasti«, radijska drama.

KOPER (Slovenski program) 7.30, 8.25, 14.30, 15.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.37 Kinospored; 11.00 Najava sporeda, pregled dogodkov; 14.05 Domači pevci zabavne glasbe; 14.40 Male skladbe velikih mojstrov; 15.00 Potniški vrtljaki; 15.37 Glasbeni notes; 16.00 Godogodi in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Komorni zbor Nova Gorica in Fantie izpod Grmade; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Zabavna glasba; 18.00 Sotočje; 18.45 Minute s pevci

KOPER (Italijanski program) 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30

DUŠAN ŽELJEZNOV IV.

DIVJALI SO MED VOJNO PO PRIMORSKI

Nemški policijski stotnik Günther Neubert

Preiskovalec: Kam je odšel nato regiment iz Holandije? Neubert: Regiment je prišel v začetku avgusta 1943 v Francijo, v Marseille.

Preiskovalec: Kako dolgo je bil regiment v Franciji in kakšne naloge je imel? Neubert: Regiment je imel tam nalogo varovati obkote in zavarovati oskrbovalne poti za vojsko. Jaz sem dobil kot vršilec dolžnosti komandanta I. bataljona povle ob koncu februarja 1944 za preselitev z bataljonom v Kranj, Slovenija.

Preiskovalec: Kam ste prišli v Slovenijo in pri kom ste se javili zaradi prejema novih nalog? Neubert: Z bataljonom sem prišel v Kranj in se javil v glavnem štabu višjega SS in policijskega vodje v Ljubljani, Obergruppenführerju Rösenerju.

Preiskovalec: Kakšne naloge ste prejel v glavnem štabu?

Neubert: Od glavnega štaba sem dobil razmestitev v naslednja mesta: bataljon: štab I. bataljona, vršilec dolžnosti komandanta bataljona stotnik varnostne policije Neubert v Kamnik, I. četa stotnik varnostne policije Durek v Krašnje (Krazen), Blagovico in St. Ožbolt, 2. četa stotnik varnostne policije Bernhöft v Litijo, 3. četa, nadporočnik varnostne policije Jakobsen v Menges in Spitalič, 4. četa nadporočnik varnostne policije Kindt v Kamnik. Od glavnega štaba so dobile enote bataljona najprej nalogo vzpostaviti zveze z oporišči. Kasneje je štab vodstva direktno dajal določene naloge in zapovedal, da opravljajo enote izvidniško službo v bližnji okolici svojih oporišč in da vzdržujejo medsebojne zveze med oporišči.

Preiskovalec: Katero ozemlje je bilo določeno posameznim četam?

Neubert: Točno omejeno ozemlje ni bilo določeno. Dejavnost na ozemlju je bila od časa do časa zapovedana. Vendar je vsaka četa delovala le v svoji neposredni okolici.

Preiskovalec: Kako dolgo so bile enote v imenovanih krajih?

Neubert: Nekako v začetku julija se je štab bataljona preselil iz Kamnika v St. Vid pri Lukovici, prav tako 3. četa iz Mengesja, le z enim delom, 4. četa je prišla v Domžale. Kako dolgo so se enote bataljona zadrževale v oporiščih, ne morem izjaviti, ker sem bil ob koncu julija (datum se ne spominjam več točno) prestavljen v III. bataljon za komandirja 11. čete.

Preiskovalec: Kakšne določene naloge je izvedel bataljon v času, ko ste bili vi vršilec dolžnosti komandanta bataljona?

Neubert: Ob koncu marca sem prejel od vodilnega štaba povelje pripeljati transport z oskrbo v Kočevje, istočasno je vodilni štab zapovedal oskrbovanje oporišč enot bataljona. Izvidnice od Kamnika - Glogovice - Vače in nazaj, v zvezi z regimentom izvidnice iz Kamnika preko Menine planine - Novi dol, od tam v koloni motornih vozil na ozemlje Ljubnega, prekočanje ozemlja v široki fronti proti Gornjemu gradu, v hitrem pohodu proti Črnuemu sedlu, nadalje izvidnice in čiščenje v južni smeri proti Moravcam. Ob koncu julija izvidnice 3. čete vzdolž višini severno od Save v splošni severni smeri. V tem je sledila moja preselitev v 11. četo.

Preiskovalec: Kako ste izvedli preskrbovalni transport v Kočevje?

Neubert: Naloga je bila opravljena brez vojaških težav v treh dneh. Imel sem pet laže ranjenih.

Preiskovalec: Kje in kakšne boje ste imeli s partizani med transportom?

Neubert: Do borb ni prišlo. Zgoraj omenjene ranjence sem imel zaradi nekega napada metalcev ognja.

Preiskovalec: Kje je bila oskrbovalna kolona v nočeh med transportom?

Neubert: Oskrbovalna kolona, ki se je formirala ob koncu marca, je prvega dne dosegla iz Ljubljane oporišče Velike Lašče, drugega dne Ribnico in tretjega dne Kočevje. Med vrnitvijo je kolona dosegla prvega dne brez spopadov Velike Lašče in drugega dne Ljubljano. Do borb ni prišlo.

KOLESTARSTVO

B. HINAULT IZREDEN

Italijan Baronechelli odlični drugi - Tudi veteran Panizza s četrtem mestom povsem zadovoljil - Razočarala pa sta Saronni in Moser, ki sta odstopila - Od 107 udeležencev le 15 skozi cilj

SALLANCHES — Francoz Bernard Hinault je z izredno vožnjo, od prvega pa do zadnjega kilometra, obojil naslov najboljšega na svetovnem prvenstvu v čisti vožnji profesionalcev. Skozi cilj je prišel sam, potem ko je bil vsekakor v vodilnih pozicijah, vseh dvesto metrov izredno naporne proge v Sallanchesu. Z 1'01" zamude je dosegel Baronechelli, ki se mu je do zadnjih kilometrov še upiral in upal. Toda ti upi, bolj podobni sanjam, so se razblinili na zadnji ponovitvi vzpona Domancyja, ko je Hinault silovito potegnil, kot da bi bil prvi krog.

Bernard Hinault

V resnici pa je bilo za njim že več kot 250 težkih kilometrov. Hinault je s svojim tempom začel že v prvem krogu, ko je prevzel vodstvo z Belgijcem De Mynckelom. Hotel se je namreč obvarovati pred nevarnostjo padcev na mokrem cestnišču. Vendar je bil to le začetak, saj so ga v drugem krogu že ujeli. Toda takrat je Francoz poslal v napad Martinezja, ki sta mu sledila še Saronni in Moser. Hinault je bil pripravljen na to, da se mu Polentier (Bel.) Van de Velde (Niz.) in Baronechelli (It.), preostali kolesarji so sledili v raznih skupinah z večjo ali manjšo zamudo. Odstopila pa sta Saronni in Moser, ki sta došla razočarana. Med spustom se je v vodstvu sicer spet ustvarila skupina 11 kolesarjev, med katerimi so bili tudi štirje Italijani: Baronechelli, Battaglin, Panizza in Visentini. Toda že v naslednjem krogu je Hinault spet zredil vodilno skupino. Z njim so ostali še Baronechelli, Polentier, Marcusen in Lillar. Hinault vodstva skorajda ni več spustil iz rok. Diktiral pa je takšen tempo, da so nasledovalci vedno bolj zaostajali. Na ponovnem vzponu pa se je redčila tudi vodilna skupina. V 15. krogu je zaostal Polentier, v 17. Marcusen, v 18. pa mladi in postrvovalni škot Milar, ki je pripravljen eno največjih presenečenj tega prvenstva. Nazadnje sta v vodstvu ostala le še Hinault in Baronechelli, ki je kot senca sledil Bretoncu. Na zadnji ponovitvi Domancyja, pa se je Hinault dokončno otresele njega in sam prišel na cilj, kjer ga je pozdravila navdušena množica, saj so Francozi zadnjič slavili leta 1982 s Stabinskimi. Tretje mesto in z njim bronasto kolajno je v zaključnem naletu osvojil španec Fernandez, za njim pa se je uvrstil presenetljivi veteran Panizza, ki bi si za svojo poštovno vrednost zaslužil kaj več. Skozi cilj je od 107 kolesarjev privzelo

Atalanta - Cesena 1
Avellino - Catania 1
Bologna - Napoli 1
Brescia - Juventus 2
Cagliari - Como 1
Catanzaro - Perugia 1
Fiorentina - Pistoiese 1
Inter - Palermo 2
Lazio - Varese 1
Sampdoria - Pisa 1
Torino - Lecce 1
Udinese - Taranto 1
Verona - Ascoli 2

KVOTE
13 - 4.670.900 lir
18 - 73.900 lir

SP V SALLANCHESU

Letstva

1. Hinault (Fr.), ki je 288 km dolgo prog, prevozil v 7.32'16" s povprečno hitrostjo 35,554 km na uro

2. G.B. Baronechelli (It.) po 1'01"

3. Fernandez (Sp.) po 4'40"

4. Panizza (It.)

5. Boyer (ZDA)

6. Pronk (Niz.)

7. Marcussen (Dan.) po 4'52"

8. Nilsson (Sved.) po 5'34"

9. Battaglin (It.)

10. Milar (VB)

11. De Mynckel (Bel.)

12. Wilmann (Norv.) 13'52"

13. Wolfer (Švica) po 20"

14. Schmutz (Švica) po 20"

ATLETIKA

V RIETIJU

Mennea spet odlični

V nedeljo je bil v Rietiju tradicionalni miting, na katerem je nastopilo več vrhunskih atletov. Tudi nekaj dobrih rezultatov ni izostalo.

AVTOMOBILIZEM

NA VN NIZOZEMSKJE

S prvim mestom je N. Piquet spet v borbi za končno zmago

Za vodečim Jonesom zaostaja sedaj le za dve točki

ZANDVOORT — Z drzno, a preudarno vožnjo, je Brazilac Nelson Piquet slavil na nedeljski avtomobilski dirki v formuli 1 za VN Nizozemske. Z zmago je Piquet še utrdil svoje drugo mesto na skupni lestvici in sedaj resno ogroža prvovrščenega Joansa, ki je tokrat ostal brez točk.

Dirka v Zandvoortu je bila gotovo ena izmed najlepših v letošnji sezoni. Takoj po startu je vodstvo prevzel Jones (Williams) pred Arnouksom. Toda v 10. krogu, da bi si pridobil čim večjo prednost, je Jones pokvaril krivica, zaradi česar se je moral dalj časa ustaviti v boxih. Laffite pa je medtem izkoristil negotovost Arnouxa in prešel v vodstvo. Piquet je po slabem začetku kmalu dohitel in prehitel Laffiteja, na tretje mesto pa se je prebil Giacomo. Za njim pri prehitevanju Laffiteja napravljal napako in uvrstitev je šla po zlu.

Arnoux je medtem začel voziti bolj odločno in je nekaj krogov pred koncem prehitel Laffiteja, čigar vožnja ni držala silovitega tempa. Drugo mesto je izredno uspeh za Renault, saj je ponovno zasedel isto mesto, ki ga je že imel v začetku sezone. Tokrat so v celoti odpovedali Williamsu: Reutemann je bil sicer četrti, kar pa se je zdajle niti ni upal, da bi bil prvi. Sedem pa se je svetovno prvenstvo vedno ponovno razvilo, saj Piquet sedaj zaostaja le za dve točki. Med nedeljsko dirko je bilo tudi nekaj nesreč. Najtežja se je pripetila Dolyju, ki je z vso hitrostjo zletel s proge zaradi okvare na zavoh, a je na srečo ostal docela nepoškodovan.

Letstva

1. Piquet (Braz.) 47 točk, 2. Jones (Austral.) 47 točk, 3. Piquet (Braz.) 43, 4. Laffite (Fr.) 33, 5. Arnoux (Fr.) 29, 6. Pironi (Fr.) 23, 7. Jabouille (Fr.) 9, 8. Prost (Fr.) 8, 9. Villeneuve (Kan.) 7, 10. Ferrari (Fr.) 6.

Ferrari v Imoli

IMOLA — Ravnateljstvo imolskega dirkališča, kjer bo 14. septembra VN Italije v formuli 1, je večerjal sporočilo, da je Ferrari vpi-sal poleg dveh vozil, ki ju uporablja že sedaj, tudi dve vozili z motorjem turbo.

TOKIO — V japonskem glavnem mestu se nadaljuje tekmovalna sezona svetovnega amaterskega prvenstva v bezboli. Italija, ki je doslej zasedala odlično 5. mesto, je neopričakovano izgubila s poprečno reprezentanco Kolumbije. Da so Italijani dosti zgrešili in razmeroma slabotno igrali, dokazuje tudi tesen končni izid 9:4.

Za končno zmago pa se borita le še Kuba in Japonska.

NA VČERAŠNJI TISKOVNI KONFERENCI V TRSTU

Predstavitev spodbudne košarkarske prireditve

Tretji študijski italijansko-jugoslovanski košarkarski seminar lepa priložnost za popestritev prijateljskih in športnih stikov med sosednjima narodoma

Na včerajšnji tiskovni konferenci na Gradu sv. Justa so predstavili spodbudno košarkarsko prireditev. Tretji študijski italijansko-jugoslovanski košarkarski seminar, ki bo di tokrat ni imel nobenih težav na 400 m ovire, vendar je dosegel »les 48'85. V ženski konkurenci pa se je na 800 m uveljavila odlična Italijanka Dorio.

Če so bili v teh rezultatih dokaj dobri, tega ne moremo trdit za skoraj vsi v višini je bil med moškimi najboljši American Field (2,26 m) pred Italijanom Bruni-mom (2,24 m), pri ženskah pa po-novno olimpijska zmagovalka in svetovna rekordarka Sara Simoni (1,94 m). V skoku s palico je prvo mesto zasedel Francoz Vigneron, vendar z zanj poprečnim rezultatom 5,20 m.

TORBOLE — Švicar Messner v lahki kategoriji, Francoz Gautier v srednjelajski, zahodni Nemec Stalt-maier v srednji, Italijan Brianda v težki in svetovna prvakinja, Fran-cozinja Gravelinova, so novi evrop-ski prvaki v windsurfu.

Letošnja manifestacija bo vsebo-vala študijski seminar in dva turnir-ja. Prihodnje leto bo podobna pri-redeitev v Kraljevi pri Reki in želja vseh prisotnih je bila, da bi razši-rilo to pobudo tudi na Slovenijo.

Letošnjega seminarja se bo ude-ležilo veliko ugodnih košarkarskih osebnosti in baje naj bi bil prisoten celo glavni sekretar FIBA Boris Stanković.

SPORED

SEMINAR

V Miljah

Sobota, 6. septembra

10.00: otvoritev v dvorani občinske-ga sveta

10.30: pomožni trener italijanskih državne selekcije Vittorio Tra-cuzzi bo predaval na temo: »Razvoj italijanske košarke«. Sledila bo diskusija.

12.00: predsednik reške košarkarske zveze Nevio Baccarini bo pre-daval na temo: »Selekcija in usmerjanje v košarko».

12.30: zajtrk

15.00: o razvoju modernega sen-ja bo govoril Vladimir Mahovlić, odbornik tehnične komisije FIBA. Sledila bo diskusija.

Nedelja, 7. septembra

9.00: »Priprava in razvoj mladins-ke košarke v Hrvaški«. To je tema, ki jo bo razvil Mi-hajlo Račarić. Sledila bo di-skusija.

NOGOMET

LAHKA ZMAGA KRIŽANOV

Sinoči so odpravili Aurisino s 3:1 - Danci Kras-Primorje (20.30)

Vesna — Aurisina 3:1 (3:1): VESNA: Košta, Purić, Peristutti, Acquaviva, Pribaz, Vecchio, Russi-gnan, Pipan, Starc, Candotti, Zucca, (v 46. min. Bortolotti).

AURISINA: Ciacchi, Scubini, Ne-grin, Podgornik, Miniusi, Bagozzi, Sibelja, Razza (v 78. min. Cimador), Lanza, Fucile, Marassi.

STREČILO: v 13. min. Zucca, v 24. in 42. Starc, v 28. min. Lanza.

SODNIK: Giardossi iz Trsta.

GLEDALECEV: 150

Po zmagi nad proškem Primor-jem je kriška Vesna od svojega dru-gem nastopa na Memorialu Z. Racc

SPORED

Danes Kras - Primorje (20.30)
Jutri Breg - Gaja (20.30)
4. 9.: Zanja - Primorje (20.30)
5. 9.: Vesna - Kras (20.30)
6. 9.: Aurisina - Primorje (20.30)
7. 9.: POČITEK
8. 9.: POČITEK
9. 9.: Prva polfinalna tekma
Skupina A - B (20.30)
10. 9.: Druga polfinalna tekma
Skupina B - A (20.30)
11. 9.: POČITEK
12. 9.: FINALE za 3. in 4. mesto (20.30)
13. 9.: FINALE za 1. in 2. mesto (20.30)

Glede sprememb urnikov posa-meznih tekem velja dogovor, ki so ga sklenila vsa društva na skupnem sestanku 2. avgusta 1980 na sedcu z lahko premagala, sicer šibko ekipa Aurisine.

Zmaga Križanov, kot priča tudi končni izid, ni bila nikoli v dvomu, saj je Vesna že po 24. min. igre vo-dila kar z 2:0. Toda zaradi naivne

PO MLADINSKEM EVROPSKEM PRVENSTVU V CELJU

Dokajšen napredek skoraj vseh reprezentanc

Poraza Jugoslavije v finalu ne gre jemati kot neuspeh - Poleg Čature odlična še Martin in Gloučkov - Odlična organizacija - Magnifico najboljši v vrstah «azzurrov»

nem igralo izredno zrelo, umirjeno, odločno.

Jugoslavija je torej izgubila proti izredno močni reprezentanci, ki je v Celju pokazala tudi moderno tempo svoje igre. Hitro se pre-metali v napadu, izvrstno se poslu-gujejo protinapada, spretni so v obrambi in pri prenosu žoge. Skrat-ka, SZ je v Celju dobila novo ge-neracijo košarkarjev (med temi ve-lika omeniti še posebno Kuzmina in Krapikasa), ki bo verjetno dala tej državi velike uspehe tudi na član-skih prireditvah.

Splošno mnenje v Celju je tudi bilo, da bi si «azzurri» zaslužili bronasto kolajno. Na tem EP so po-kazali zelo dobro igranje, vrsto ve-likih talentov, med katerimi je še najbolj izstopal Magnifico. Da so Italijani igrali v težki skupini, pa ni bilo le odvisno od žreba. Start v boljši skupini so si pač zapra-vili sami, ko so pred dvema leto-ma na svojih tleh, v Rosetu degli Abruzzi dosegli le peto mesto in zato seveda tokrat niso bili nosil-ci skupin.

Da pa so bili «azzurri» boljši od Bolgarov, ki so v Celju zasedli tretje mesto in s tem tudi zelo u-godno presenetili, in špancev, o tem ni dvoma.

NEKAJ ODLIČNIH POSAMEZNIKOV

Celjsko prvenstvo je »odkrilo« ne-kaj odličnih posameznikov. V glav-

ITALIJANI BI SI ZASLUŽILI BRON

1. Martin (Španija) 199 točk; 2. Jamchy (Italija) 164; 3. Riva (Ita-lija) 158; 4. Kuzmin (SZ) 147; 5. Turam (Turčija) 144; 6. Cenov (Bol-garija) 140; 7. Čutura (Jugoslavi-ja) 137; 8. Amjorkov (Bolgarija) in Začek (CSSR) 135; 10. Glouč-kov (Bolgarija) 129.

NAJBOLJŠI IZVAJALCI PROSTIH METOV

1. Riva (Italija) 33:36 (92 odst.); 2. Subias (Španija) 11:12 (91); 3. Berežnoj (SZ) 21:24 (88); 4. Mi-chalko (CSSR) 13:15 (87); 8. Mi-chalko (Jugoslavija) 16:20 (80); 10. Della Valle (Italija) 14:18 (78).

NAJBOLJŠI SKAKALCI

1. Turam (Turčija) 85; 2. Magni-fico (Italija) 74; 3. Martin (Špani-ja) 71; 4. Mebis (Belgija) 62; 5. Gloučkov (Bolgarija) 61; 8. Čutura (Jugoslavija) 47.

KRASNODAR RORA ZA NAŠE ČITATELJE

V tretjem kolu kar 28 zadetkov

Po pravi katastrofi, ki jo je doživela jugoslovanska reprezentanca v srečanju za balkanski pokal proti Romuniji in je pri tem tudi prekinila uspešno vrsto 10 pozitivnih tekem, so ljubitelji jugoslovanskega nogometa lahko pozabili na to veliko razočaranje iz Bukarešte z razpleti tretjega kola prve jugoslovanske lige.

V tem kolu je namreč padlo kar 28 zadetkov, od teh kar ena tretjina v Zagrebu (devet) in če dodamo še sedem golov, ki so jih v soboto dosegli v Beogradu, potem je mera polna. Veliko dela misli imeli samo vratarji nekaterih moštvev, dokaj »za-poleni« so bili tudi sodniki, ki so pokazali kar 16 rutenih in tri rde-če kartone. Zelo razburljivo ko-lo torej.

Ob tolikšnih razpletih pa je dr-žavni prvak Crvena zvezda le o-hranil mirno kri in osvojil še tret-jo zaporedno zmago, tokrat v Lo-novem Sadu proti Vojvodini, in se naprej vodi sam na lestevici brez izgubljene točke. Start Beogra-jčanov je vsekakor zelo spodbuden.

In spodbuden je tudi start Ju-bjanske Olimpije, ki je v treh ko-lah zbral kar štiri točke in se je neprimerno, Ljubljancani pa so v nedeljo zamudili edinstveno pri-ložnost, da bi proti Dinamu o-svojili obe točki. Zagrebčani so namreč že od 44. minute ostali v desetih, ker je sodnik izključil Bošnjaka.

Sicer pa pogledimo razplete v Zagrebu in Beogradu, ki so na-

nesli rekordno boro zadetkov — kar 16.

»Junaka teh razpletov« sta bili prav mošči, ki sta letos nova člana prve lige. Rijeka, ki je tre-tutna na drugem mestu lestvice, je bila sicer z novincem v ligi, z moštvom Zagreba favorizirana, da bi pa z zmagoala kar s 6:3, to je gotovo veliko presenečenje. To velja tudi za beograjsko srečanje, v katerem je Sloboda kar s 4:3 odpravila moštvo Beograda. Velja tudi omeniti, da so Tuzlanci že vo-dili s 4:1.

Visoko zmago je osvojilo tudi Sarajevo in ugodno so v tem sre-čanju presenetili mladi nogome-taši Sarajeva, ki so tudi dosegli vse tri zadetke proti Borcu.

Za neugodno presenečenje sta tokrat poskrbela Hajduk in Par-tizan. Splečani so gotovo imeli de-set priložnosti za gol, proti Var-

IZIDI 3. KOLA

Vojvodina - Cr. zvezda	1:2
Olimpija - Dinamo	1:1
Budućnost - Velež	0:0
Napredak - Željezničar	1:0
Hajduk - Vardar	1:1
Sarajevo - Borac	3:0
Partizan - Radnički	0:1
Zagreb - Rijeka	3:6
Beograd - Sloboda	3:4

LESTVICA

Crvena zvezda 6; Rijeka, Rad-nički in Napredak 5; Olimpija in Sloboda 4; Sarajevo, Dinamo, Var-dar, Budućnost in Hajduk 3; Par-tizan, Velež, Vojvodina in Borac 2; Beograd in Željezničar 1; Za-greb 0.

PRIHODNJE KOLO (7. 9.)

Crvena zvezda - Rijeka; Radni-ki - Zagreb; Sloboda - Partizan; Borac - Beograd; Vardar - Sara-jevo; Željezničar - Hajduk; Velež - Napredak; Dinamo - Budućnost; Vojvodina - Olimpija.

MEMORIAL ŽARKO RACE

VELIKA NAGRADA ROG

Adrievec Petelin odlični deveti

Član lonjskega športnega društva Adria Maks Petelin je v so-boto na kolesarski dirki za Veliko nagrado Roga za amaterje, ki se je odvijala na 132 km dolgi progi od Gornjapri Ljubljani do Ko-čevlja in nazaj, dosegel zelo zado-voljen uspeh, saj je v ostri konkuren-ceni zasedel osmo mesto, potem ko je bil med najboljšimi aktivnimi skozi vsi dirko.

Petelin je skupno s tremi drugi-mi kolesarji šel v beg takoj po za-četnih kilometrih, pri polovici dir-ke so jih ujeli še štiri, tako da je osmerica tekmovalcev složno vo-zila s precejšnjim naskokom pred glavino. Nekaj km pred koncem dirke so se med ubežniki pričeli poskusi pobegov, tako da se je skupina razbila, na čelu so ostali v petih, medtem ko je Petelin z dve-ma drugima kolesarjema izgubil stik in zaostal za nekaj metrov, kar pa je zadošvalo, da ni mogel poseči v bolj za najboljše pozicije.

Vsekakor pa je bil njegov nastop na dirki, kjer so se zbrali najbolj-ši jugoslovanski amaterji, izjemno Polončica in Ropreta, več kot po-zitivna.

VRSTNI RED

1. Fumić (Rijeka) ki je 132 km prevozil v 3.15"

2. Bulić (Siporec)

3. Penko (Rog)

4. Borovčanin (Metalac Kraljevo)

5. Kišerlovski (Rijeka)

6. Rožman (Astra)

7. Fazil (Soca)

8. Petelin (Adria)

R. Pečar

ORVESTILO

SZ Bor obvešča, da bo seja glavnega od-bora v petek, 5. septembra, ob 20. uri na stadionu »Prvi maja« v Trstu.

ODBOJKA

Kar 110 odbojkaric na tečaju pri Banih

Včeraj se je pri Banih začel že tradicionalni odbojkarški tečaj za začetnike vseh žraskih odbojkarških društev, ki ga prireja odbojkarška komisija pri ZSSDI.

Takoj moramo povedati, da je šte-vilo prijavljenih deklet preslego vsa najbolj rožnata pričakovanja. Pri Banih se je namreč včeraj zbralo kar 110 mladih odbojkaric, tem pa se bo danes pridružil še nekaj vrstnic. Omeniti moramo tudi, da je letos veliko res mladih deklic, kar 23 jih namreč še nima deset let, ki bodo vadijele pravo smini - odbojko. Tečajnike trenirajo naši trenerji in sicer: Tatjana Cibic, Mira Grčić, Dragica Hrovatini, Betti Praselj, Ksenija Slavec, Marina Stepančić in Stanja Zergal, tem pa se bo danes pridružil še Saško Koren. Vse tre-nerje vodi profesor Franko Drašić.

Včeraj so tečajnice razdelili na osem skupin, ki so se pridno va-dile. Vzporedno s tečajem za začet-nike poteka v Ljudskem domu v Trebnju tečaj za naše odbojkarke trenerje. Prvo predavanje je imel sinoči profesor Ivan Peterlin, ude-ležilo pa se ga je kar zadovojno število slušateljcev.

INKA

NAMIZNI TENIS

POKAL JULJSKIH ALP

Krasova dekleta uspešna v Celovcu

Prvi sezonski nastop namiznoten-ke ekipe Krasa na mednarodnem tekmovališču za pokal Juljskih Alp v Celovcu je bil po pričakovanju dokaj uspešen.

V ostri konkurenci so se morala dekleta v ekipnem tekmovalju za-dovoljiti s petim mestom, več uspe-ha pa so imela med posameznici.

Med članicami se je namreč Da-mjana Sedmak r. ebila na 3. mesto, enako uvrstitev pa si je med kade-tinami priborila Vesna Doljak. Fur-lanova in Škrkova pa sta izpadli v izločilnem delu. Nastopila sta tudi mladinci Biteznič in Colja, ki pa sta morala meriti moči s starejši-mi tekmi in sta premagala le prvo oviro.

B. S.

Ameriški «football»

MILAN — S prihodnjim letom bo-mo tudi v Italiji imeli prvenstvo ameriškega «football».

NOGOMET

ITALIJANSKI POKAL

INTER RAZOČARAL

Izgubil je doma z drugoligašem Palermom - Zanesljiva zmaga Udineseja - Odlična tudi Torino in Avellino

Tretje kolo italijanskega pokala je prineslo nekaj presenečenj in pa obilico golov, kar 33.

Močno je razočaral lanski držav-ni prvak Inter, ki je na domačem igrišču izgubil z drugoligašem Pa-lermom z 2:1. Zmaga je bila za sicilijanske nogometaše povsem za-služena, saj jim je uspelo onemo-gotiti napadalce, kot so Altobelli in Prohaska. Po tem spodrslju ima Inter še malo možnosti, da bi zma-gal v skupini 1.

Juventus je v gosteh premagal z 1:0 Brescia, ki je z odlično o-brambo popolnoma zbežala nekat-ere nasprotnike, kot so Irec Brady, Bettenga in Causio. Kljub temu pa je dve minuti pred koncem tekme Cabrinari dal zmagovalni zadetek.

S pozitivnim rezultatom 2:0 je Udinese premagal Taranto in tako razveselil okoli 10.000 navijačev, ki so tekmi sledili. Za furiansko moštvo sta v drugem polčasu dala gola Sgarbosa in Pradella.

Odlično sta igrala tudi Torino in Avellino. Prvi je z rezultatom 4:0 popolnoma preglazil Lecce, drugi pa je brez večjega truda in z dobrim nastopom Brazilca Juaryja s 4:1 premagal Catania.

IZIDI 3. KOLA

SKUPINA 1

Brescia - Juventus	0:1
Udinese - Taranto	2:0
POČITEK: Genoa	

LESTVICA

Juventus 5, Udinese 4, Genoa 2, Brescia 1, Taranto 0.

SKUPINA 2

Avellino - Catania	4:1
Inter - Palermo	1:2
POČITEK: Milan	

V nedeljo vsi v Bazovico

Branko Laković

Prispeljate za DIJAŠKO MATICO

V ŽARIŠČIH NAPETOSTI - Piše Pavel Stranj

Lani Nikaragua - letos El Salvador

19. julija so v Nikaragui praznovali prvo ob-
letnico zmage sandinistične revolucije, ki je po-
menila preobrat v dosedanjem, običajnem razpletu
političnih kriz v državah nemirne Srednje Ame-
rike. Dejansko, v teh republikah, ki so bile po-
gosto zafikljive označene kot »republike banan«
(zaradi vsemočnega prisotnosti ameriške multi-
nacionalne družbe United Fruit, ki je odkupovala
glavne proizvode plantaž) je dosedanj potek kriz
bil drugačen: vodilni sloji so se medsebojno
izrinjali iz vodilnih položajev preko vojaških
državnih udarov; vsi upori ljudstva, zaradi vedno
slabših življenjskih razmer, pa so bili redno za-
trti v krvi.

El Salvador, ki je najmanjša izmed šestih sred-
njoameriških držav (za malenkost večji od Slo-
venije, šteje štiri milijone in pol prebivalcev), je
doslej doživel podobno usodo. Upor salvadorskih
kmetov leta 1932 je bil zatrt s pokolom trideset
tisoč podozreljiv prebivalcev; 15. oktobra lani, pa
so ZDA skušale rešiti novo krizo po običajni poti,
s tem, da so dale »zeleno luč« za državni udar
skupine mladih oficirjev, ki so strmgolavili po-
polnoma nepopravljivi režim generala Carlosa
Humberta Romera.

Toda, tudi v Salvadorju, kakor prej v Nika-
ragui, so se nekaj zatakali. Stari sistemi ne u-
činkujejo več. Razlog je v tem, da krizi v Ni-
karagui in v Salvadorju nista le »običajni politič-
ni« krizi, ampak del nove, velike, politične, ekono-
mske in socialne krize, ki pretresa celotno sred-
njoameriško območje s karibskimi otoci vred.

V začetku tega leta je nova salvadorska vlada
napravila verjetno zadnjo možno potezo pred raz-
sodom, ki ji je grozil na eni strani s pritiskom
ljudskih množic in bolj ali manj oboroženih in
levo usmerjenih organizacij ljudskega upora, na
drugi strani, pa s pritiskom skrajne desnice, to je
predstavnikov veleposestnikov in dobrega dela
vojaške, ki ga ti nadzorujejo. Poteza je bila v tem,
da je sprejela v vlado predstavnike tamkajšnje
Kršćanske demokracije, ki naj bi dosegli in izvedli

kompromisno rešitev med obema silama.

Kompromis je politično zelo težko izvedljiv.
Levica trdi, da je edina pot, ki lahko reši državno
sedanjega kapitalističnega izkoriščanja, revolucija.
Predstavnik desnice, pa je izjavil, da bo mir do-
sežen le, če se bo fizično eliminiralo od 100.000 do
150.000 uporniških oseb. Da mislijo resno, so desni-
čarji večkrat dokazali.

Tudi v Salvadorju so korenine političnega kon-
flikta družbeno - gospodarske: predstavniki KD
so predložili agrarno reformo, ki naj bi določala
kot največjo dopuščeno posest površine 500 hek-
tarov. S tem bi 300 veleposestnikov izgubilo 300.000
hektarov, ki bi jih razdelili med 60.000 revnih
kmečkih družin. Ta ukrep, bi po načrtih KD
oddaljil precejšnje število nezadovoljnih reževev
od levčarske ideologije, ki se širi v državi.

A veleposestniki in desničarji (z vojsko) za njimi
se nečje vdati v izgubo svojih privilegijev. ZDA,
skušajo rešiti svoje interese pred nesrečo ka-
krasna se je pripetila v Nikaragui, s tem da sku-
šajo zavirati še večjo radikalizacijo krize. Voa-
ški vladi so ponudile 50 milijonov dolarjev gospo-
darske pomoči in 6 milijonov dolarjev vojaške.
»Odvetovalci« so skrajni desničarji, a kaže,
da jim kljub temu položaj beži iz rok.

Brezobzirno pobiranje in ustrahovanje skrajne
desnice je že premaknilo velik del srednjih slojev
na levo. Aprila, kmalu po umoru salvadorskega
nadskefa je nastala Revolucionarna demokratska
fronta, nova koalicija opozicije, ki združuje vse
nasprotnike sedanjega režima, od skrajnih levičar-
jev do socialdemokratov in disidentov DC. Taj-
nik te fronte Enrique Alvarez, je tudi sam vele-
posestnik. Morda je njegova vloga prav v tem,
da s svojim izvorom prepriča veleposestnike o
nujnosti reform; nekaj podobnega se je že zgodi-
lo v Nikaragui. Toda, če uporniki v Salvadorju
lahko računajo na podporo, ne le moralno, Ni-
karaguje, salvadorska vlada lahko računa na nič
manj občutno podporo sosednjih diktatorskih reži-
mov v Hondurasu in Gvatemali, ki se bojijo, da
pride vrsta nanje takoj, ko pade El Salvador.

V NEDELJO NA NOVEM HIPODROMU

Lipica proslavila 400-letnico obstoja

Kraški biser postaja čedalje pomembnejše turistično in gospodarsko središče sezanske občine

LIPICA — V nedeljo je bila Li-
pica bolj praznično odeta kot kdaj-
koli prej. Na velikem hipodromu
je bila namreč zaključena prireditev
v okviru proslav 400-letnice lipiške
kobilarne. In da je bila prireditev
res mogočna priča prisotnosti šte-
vilnih kobilarn iz šestih držav ter
nastop dunajske španske jahalne
šole.

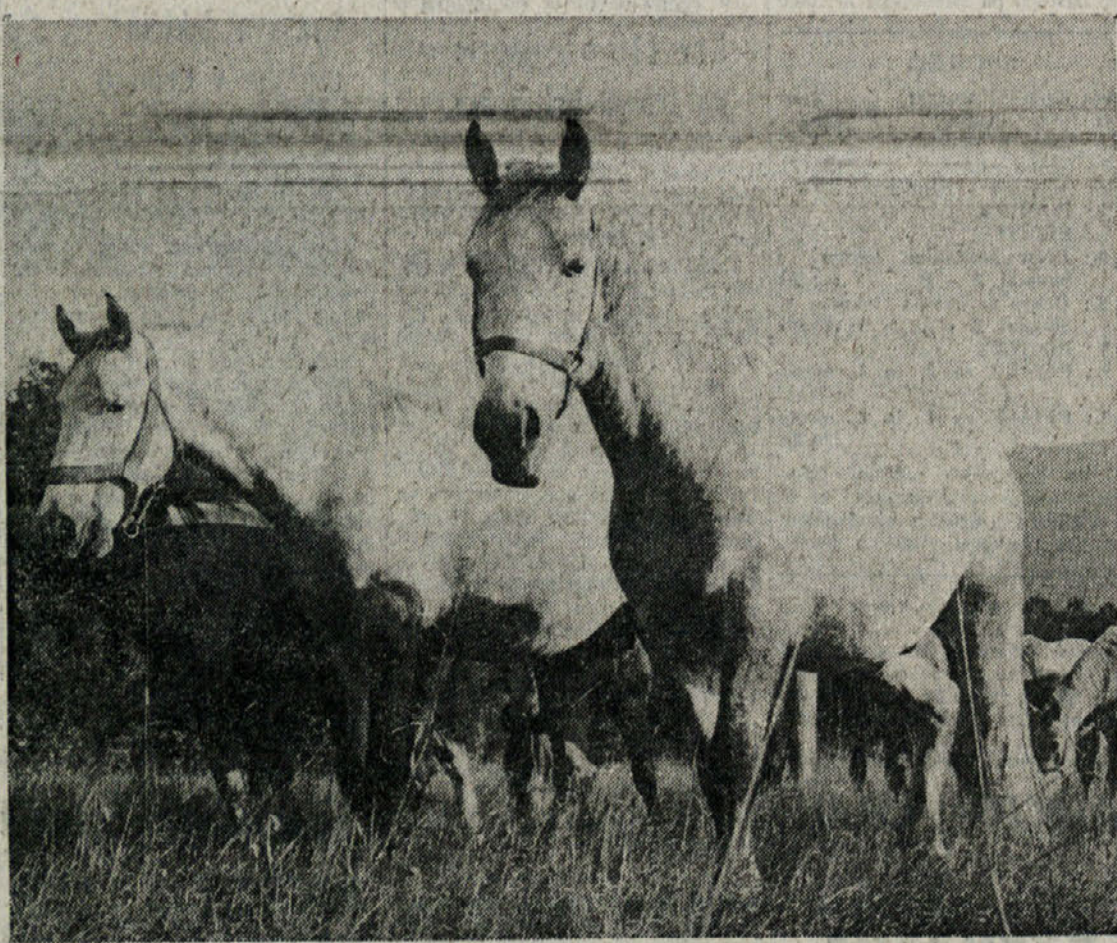
Lipica kot izjemni dogodek za
ljubitelje konjev, vendar pa tudi Li-
pica kot pomemben turistični kraj
in kot pomembna gospodarska pobu-
da, obenem pa tudi Lipica kot mož-
nost razvoja kulturne dejavnosti:
tako se predstavlja ta kraški biser
ob koncu letošnjih proslav, ki torej
niso bile le manifestacija ampak
tudi pomemben doprinos k razvoju
Lipice in njenega gospodarstva.

Razvoj tega kraja je viden že na
prvi pogled: nov hipodrom, plaval-
ni bazen, hotel s kegljiščem, novo
asfaltirane ceste, parkirišče in se-
daj še novi objekt, Klub hotel Lipi-
ca, ki je že dograjen in bo v krat-
kem začel z obratovanjem.

K tem naporom sodi tudi delo v
kobilarni. Po blesteči konjerejski
preteklosti v obdobju avstro-ogrske
monarhije, ko sta se v Lipici na-
hajali cesarska kobilarna in špan-
ska jahalna šola, je Lipica med
dvema vojnama životarla in se je
začela kobilarska dejavnost kako-
vostno razvijati šel po osvoboditvi.
Od takrat do sedaj je bilo oprav-
ljeno ogromno delo, ki je bilo jasno
razvidno tudi na nedeljski priredit-
vi, saj so bili konji iz lipiške kobi-
larnar po lepoti in po izvežbanosti
kot vsem konkurentom iz drugih ev-
ropskih držav.

Ta prizadevanja so imela tudi pri-
merno oporo v slovenski in jugoslo-
vanski družbeni stvarnosti. Sam
predsednik Tito, ki je Lipico obiskal
leta 1959, je sprejel konjerejsko
in letosnjimi proslavami, ki pa se
niti žal ni mogel odleži. Prisotnost
številnih družbenopolitičnih osebnosti
iz Slovenije in iz federacije pa
jasno dokazuje zavzetost za kako-
vostno udržitelj lipiške dejavnosti.
Slovenosti so se namreč med dru-
gimi udeležili zvezna sekretarja za
kmetijstvo Milovan Dragan in za
obrambo Nikola Ljubčić, pa še Zo-
ne Dragan, France Popi, Marijan
Brecelj in Mitja Ribičič, ki je tudi
predsednik častnega odbora za or-
ganizacijo letošnjih proslav. Spre-
govorila sta predsednik skupščine
občine Sežana Boris Bernetič in
zvezni sekretar za kmetijstvo Milo-
van Zidar, ki je najprej poudaril
pomembnost uspehov lipiške kobi-
larnar, nato pa je spregovoril o pri-
zadevanjih za stabilizacijo jugoslo-
vanskega gospodarstva, tako na
zvezni kot tudi na krajevni ravni.

To problematiko je obravnaval se-
veda še predvsem iz kmetijskega
področja, ki je seveda prvenstveno,
saj se je treba na tem sektorju
prav sedaj pripraviti za večji obseg
proizvodnje in takšno strukturo je-
senske in spomladanske setve, ki bo
bolj ustrezala potrebam tržnega po-
vpraševanja. O Lipici sami pa je
Zidar med drugim dejal, da je bila
kobilarna zgrajena za grajsko go-
spodsko, da pa se je v desetletjih po
osvoboditvi spremenila v družbeno
strukturo, ki je — poleg turističnih
in gospodarskih aspektov, ki so vsa-
kakor pomembni — danes na prve-
nastveni namen vsake družbene
storitve v socialistični in samoupravi-
ni Jugoslaviji.

Z BENEŠKEGA FILMSKEGA FESTIVALA

Vsestransko zanimiv prikaz kinematografije

(Poseben dopis)

BENETKE — Tretjino vsega ki-
nematografskega materiala, ki ga
te dni vrtijo v beneškem Lidu, so
gledalci dobesedno pohvalili. Vse
predstave so množično obiskovane.
In v tej pisani in vsestranski po-
nudi se predstavi kronistično poro-
čanje kot izredno težavno in ne-
hvaležno delo. Problem je, katere
filme si ogledati in katere opustiti.
Poleg tega pa je odmerjen izred-
no kratek čas med enim filmom in
drugim, da bi se kronist lahko u-
stavil pri vsakem in se poglubil
v njegovo vsebino. Ocena je lahko
le globalna.

Tako lahko primerjamo novo ki-
nematografijo z retrospektivo Mi-
soguchija in lahko potrdimo, da je
ustvarjalnost Japonca daleč bolj-
ša. Vsi njegovi filmi, do sedaj smo
si jih lahko ogledali deset. Prina-
sajo vsebino polno problematike in
ekspresionizma, ki jo sodobna ki-
nematografija opušča in jo nado-
mešča z abstraktnim ponazarjanjem
problematike. S tega stališča la-
hko postavimo pod isto streho šest
filmov, ki smo si jih ogledali o pre-
teklih dneh in sicer »La petite sy-
renes« (Mala sirena) režiserja Ro-
geria Andrieuxa, »Deux lions on
soleils« (Dva leva na soncu), delo
Clauda Parada, »Opera prima«
(Prvo delo) španskega režiserja
Fernanda Treubaja, »Richard's
Things« (Richardove stvari) An-
gleza Anthonyja Harveyja, »Ras-
kaz o neizkušeni človeku« (Zgod-

ba neznanega človeka) sovjetske-
ga režiserja Vitantasa Zalakoviča
in delo italijanskega režise-
ra Franca Breggia Tavanijsa »Ma-
sach«. Kljub temu da se avtorji
bistveno razlikujejo med seboj, bi
vseeno lahko rekli, da so filmi sad-
ne zgodbe malomeščanskih dru-
žinskih tragedij, vse prepletene s
posebnostmi, a v svojem smislu ta-
ko prazne in nepotrebne: v drugih
besedah pravi komercialni proiz-
vod. Če optimisti še nesrečni film
velikega ameriškega režiserja Jo-
hna Hustona »Phobias«, lahko ome-
ni mo le tri dobre filme in sicer »The
outsider« Tonyja Lurashija, »La
ragazza di via Millesima« Italijana
Giovannija Serre ter »Petrijn ve-
na« jugoslovanskega režiserja Sr-
djana Karanovića.

Film »The outsider« govori o
zgodbi mladeniča iz Detroita, ki se
je idealizma in sentimentalizma
oključil v neko iransko teroristično
organizacijo, kjer pa doživi nega-
tivno izkušnjo. Film prinaša obe-
ten politično in eksistencialno pro-
blematiko, ki se stalno izpodirinja
tudi. Vidna pa je volja po ohranitvi
ideala, ki je za mladino velikega
pomena.

Tudi v filmu »La ragazza di via
Millesima« je mladina glavni prola-
gonist. Tokrat smo v predmestju
Turina, kjer se stikata dve real-
nosti: dramatični družbeni razkorj,

ki ga povzroča vrtoglava indus-
trializacija ter bedno življenje mladih
proletariata, kjer ni prostora za jas-
no bodočnost. Režiser nudi gleda-
lca nekaj stvarni dokument tistega
časa. Kljub temu da se avtorji
bistveno razlikujejo med seboj, bi
vseeno lahko rekli, da so filmi sad-
ne zgodbe malomeščanskih dru-
žinskih tragedij, vse prepletene s
posebnostmi, a v svojem smislu ta-
ko prazne in nepotrebne: v drugih
besedah pravi komercialni proiz-
vod. Če optimisti še nesrečni film
velikega ameriškega režiserja Jo-
hna Hustona »Phobias«, lahko ome-
ni mo le tri dobre filme in sicer »The
outsider« Tonyja Lurashija, »La
ragazza di via Millesima« Italijana
Giovannija Serre ter »Petrijn ve-
na« jugoslovanskega režiserja Sr-
djana Karanovića.

O filmu »Petrijn venec« mlade-
ga režiserja Karanovića smo v na-

Igralka Monica Vitti

z igralcem Nichettijem na beneškem filmskem festivalu

LJUBLJANA — Na tukajšnjem
gospodarskem razstavišču so danes
odprli 26. mednarodni vinogradni-
ski - vinarski sejem »Vino 80«, ki
bo trajal do vključno 7. septembra.
Sejem je odprl podpredsednik iz-
vršnega sveta skupščine SRS Du-
šan Šinigoj, ki je v pozdravnem
nagovoru orisal delež kmetijsko-
živilske proizvodnje in v okviru sploš-
nega napredovanja slovenskega in
jugoslovanskega gospodarstva, pri
čemer igra tudi vinarstvo čedalje
pomembnejšo vlogo in sicer tako
pri zadovoljevanju notranjega po-
vpraševanja po kakovostnih vinih
in zganjih piščanč, kakor tudi pri
zlaganju tujih tržišč s kvalitetni-
mi proizvodi. Isto velja seveda tu-
di za proizvodnjo brezalkoholnih pi-
jač, čeprav je pri teh proizvodih
mednarodna konkurenca nekoliko
manj razvita kakor pri vinu. Vinar-
stvo v Jugoslaviji se je zlasti v
zadnjih letih močno razvilo, na tem
področju pa še daleč niso izkoris-
tali vse dane možnosti. K temu ci-
lju bo treba v prihodnjih letih kre-
pejati usmeritve prizadevanja organ-
cij združenega dela in posamezni-
kov na osnovi dogovarjanja, skup-
nega nalaaganja kapitala ter sode-
lovanja pri reševanju vprašanj na
ravni pridobivanja, predelave in
prodaje proizvodov vinogradniške
in vinske industrije.

Številne goste, med katerimi so
bili tudi člani predsedstva SRS To-
ne Boie in dr. Marjan Brecelj,
predsednik skupščine mesta Ljub-
ljana Marjan Rožič in številni pred-
stavniki gospodarske zbornice Slo-
venije ter družbenopolitičnih orga-
nizacij je pred tem pozdravil glav-
ni direktor gospodarskega razstavi-
šča inž. Florjan Regovec, medna-
rodne komisije, ki so julija letos
ocenile prispele vzorce — je dejal
inž. Regovec — so poskušale 179
vzorcev alkoholnih piščanč iz 19 držav,
1279 vzorcev vin iz 22 držav
ter 77 vzorcev brezalkoholnih piščanč
iz 4 držav. To pomeni, da je vsa-
koletni vinjski sejem v Ljubljani
največja tovrstna prireditelj na sve-
tu, saj se noben drug mednarodni
vinjski sejem ne more dčiti s to-
likšnim številom poslanih vzorcev.

Na sejmu sodeluje 510 razstav-
ljalcev iz 26 držav, to je 87 raz-
stavljalcev več kakor lani. Poleg
vin, zganjih in brezalkoholnih piščanč
je na razstavišču na vpogled tudi
bogati izbor opreme strojev in re-
produkcijskega materiala za vino-
gradništvo in vinarstvo. Na tej raz-
stavi je posebno številno zastopana
italijanska industrija, saj zavzema
italijanski stroji skoraj v celoti,
sicer prostori paviljon »B«. Iz Ita-
lije je prislo 68 vzorcev vina (iz
Jugoslavije kar 232) in dva vzorca
zganjih piščanč, vrhunska afirmacija
»Šampion 80«, pa so dosegli po en
vzorec vin vina iz Avstralije, Avstrije,
Portugalske, Španije, Velike Britanije,
ZDA, Zahodne Nemčije in Jugoslavije.
Kar zadeva Jugoslavijo naj za sla-
doskuse omenimo, da je naslov
»Šampion 80« odnesel »beli bizeljan«
proizvod brežiškega obrata Slovin.

Sam vinjski sejem spremljajo raz-
ne strokovne prireditve, srečanja in
posvetovanja, posebej pa velja o-
meniti, da so se gostinski obrati v
Ljubljani domeni, da bodo vse te-
den nudili domačinom in tujim go-
stom posebne menije, specialitete,
domače kuhinje in izbrana vina. Za
ljubitelje žlahtne kapljice pa je se-
veda največja ponudba na samem
Gospodarskem razstavišču, kjer v
paviljonu »Jurček« vsakdo lahko
poskusi in osebno oceniti vsa na-
ražena vina. V kleti istega pavi-
ljona pa je urejena vinoteka s 400
sortami jugoslovanskega vina, ki so
na voljo obiskovalcem in kupcem.

Na koncu naj zabeležimo še, da
bo 5. septembra v Ljubljani v okvi-
ru vinskega sejma zanimiva turi-
stična prireditev »moč na Ljubljani-
ci«. Ob 20. uri bo ob poskočnih
višah pihalnih godb krenila od špi-
ce povorka čolnov, ki bo nato nado-
ljevala pot do Zmajskega mostu.
Ned se bo zaključila na Novem tr-
gu z nastopom folklornih skupin in
narodnozabavnih ansamblov.

ELIO FORNAZARIC

Reinhold Messner se vrača v bazo

PEKING — Kot poročajo kitajski
alpinistični krogi, pričakujejo v teh
dneh povratek italijanskega alpi-
nista Reinholda Messnerja, ki je po-
kusal sam preplezati hrib Eve-
rest. Ne vedo še, če mu je podvig
uspel, saj je popolnoma odrezan od
osveta in ni povezan s kitajskimi al-
pinističnimi središčem niti preko
radio.

Messner je znan po svojih samo-
stojnih plezanjih in je leta 1978
prav tako sam preplezal najvišjo

še dnevniki obirno pisali, ko ga
je režiser predstavil na puljskem
festivalu. In takratno oceno sedaj
lahko tudi potrdimo. Tudi v Benet-
kah je film nalezl na pozitivne
ocene, čeprav je bilo za tiste, ki
poznajo le okvirno jugoslovansko
zgodovinsko in kulturno dogajanje,
težka naloga, da film razčlenijo.

V teh dneh so pričeli vrti v R. Wa-
ldebertov film režiserja R. W.
Fassbinderja »Berlin - Aleksander-
platz«, ki traja celih 15 ur. Z eno
proh ocnah kaže, da je film do-
bra stvaritev. O tem filmu bomo
še poročali.

DARKO BRATINA

Šem dnevniki obirno pisali, ko ga
je režiser predstavil na puljskem
festivalu. In takratno oceno sedaj
lahko tudi potrdimo. Tudi v Benet-
kah je film nalezl na pozitivne
ocene, čeprav je bilo za tiste, ki
poznajo le okvirno jugoslovansko
zgodovinsko in kulturno dogajanje,
težka naloga, da film razčlenijo.

V teh dneh so pričeli vrti v R. Wa-
ldebertov film režiserja R. W.
Fassbinderja »Berlin - Aleksander-
platz«, ki traja celih 15 ur. Z eno
proh ocnah kaže, da je film do-
bra stvaritev. O tem filmu bomo
še poročali.

Šem dnevniki obirno pisali, ko ga
je režiser predstavil na puljskem
festivalu. In takratno oceno sedaj
lahko tudi potrdimo. Tudi v Benet-
kah je film nalezl na pozitivne
ocene, čeprav je bilo za tiste, ki
poznajo le okvirno jugoslovansko
zgodovinsko in kulturno dogajanje,
težka naloga, da film razčlenijo.

V teh dneh so pričeli vrti v R. Wa-
ldebertov film režiserja R. W.
Fassbinderja »Berlin - Aleksander-
platz«, ki traja celih 15 ur. Z eno
proh ocnah kaže, da je film do-
bra stvaritev. O tem filmu bomo
še poročali.

Šem dnevniki obirno pisali, ko ga
je režiser predstavil na puljskem
festivalu. In takratno oceno sedaj
lahko tudi potrdimo. Tudi v Benet-
kah je film nalezl na pozitivne
ocene, čeprav je bilo za tiste, ki
poznajo le okvirno jugoslovansko
zgodovinsko in kulturno dogajanje,
težka naloga, da film razčlenijo.

goro sveta z nepalske strani. Pred
tremi meseci pa se je ponovno vrnil
v Tibet ter poskusil prvič v zgo-
dovini alpinizma osvojiti vrh v sezoni
monsumov.

Ugasnil požar v Mehiskem zalivu

PORT O'CONNOR (Texas) —
Družba »Cities service company«,
lastnica platforme »Ocean King« za
izkoriščanje zemeljskih plinov v Me-
hiškem zalivu, je sporočila, da
je požar, ki je izbruhnil prejšnjo
sobotno sam ugasnil. Vrelec, iz ka-
terega je uhal plin, ki je povzročil
eksplozijo, se je sam zapril, tako
da je požar ugasnil. Med
požarom sta dve osebi umrli, sed-
em jih je bilo ranjenih, medtem
ko druge tri še iščejo.

PALERMO — Včeraj se je v za-
poru Uciardone z zashčevanjem
mafijanskega kolovodje Gerlanda Al-
bertija začela sodna preiskava, ki
jo vodijo namestniki državnega prav-
nika Giusto Schiaccitani in Aldo
Guaino, zaradi čistilnice heroina, ki
so jo našli med Trabio in Carini-
m. Druhih sedem obtožencev, ki
jih dolžijo združevanja v zločinske
namene zaradi pripravljanja in raz-
pečevanja mamil, bodo zasliševali
danes.

II. SREČANJE PISATELJEV MANJŠINSKIH NARODOV

Na Obirskem poglobljene razprave o književnosti narodnostnih skupin

Izredna odmevnost srečanja v sredstvih množičnega obveščanja
Zanimiv referat o literaturi in življenju lužiskih Srbov

ŽELEZNA KAPLA — Z nedeljski-
mi pogovori je tudi za letošnje srečanje
na Obirskem pisateljev manjšinskih
narodov, na katerem so u-
deleženci razpravljali o možnostih
razvoja književnosti posameznih na-
rodnostnih skupin, ki živijo izven
matične domovine, ali na so
kot avtohtona skupnost manjšina
večji državi oziroma jezikovna manj-
šina. In če primerjamo letošnja sre-
čanja z lanskimi smemo ugotoviti,
da so organizatorji (slovenski PEN
Budyšin v bližini Dresdena. Že leta
1941 so dobili lužički Srbi prvo knji-
go v svojem jeziku (ki je nekakšen
prehod iz poljskega v češčino), in
sicer prevod Biblije, prvo posvetno
knjigo pa leta 1971, kar kaže na iz-
razito kulturno moč tega naroda, ki
živi na tujem omejenem ozemlju
že več kot tisoč let. Na tem mestu
pa ne bi govorili o kulturi in knji-
ževnosti, ampak bi raje podali ne-
katere najnovejših informacij. Luži-
ški Srbi živijo popolnoma enakoprav-
no z Nemci, kar je seveda zaslug
socialistične usmeritve NDR, imajo
svoje šole, institucije in založbo
»Domovina«, ki izdaja približno 100
leposlovnih knjig na leto in 9 različ-
nih revij, publikacij in časopisov,
med temi tudi dnevnik »Nova Dobas«,
ki izhaja na okrog 20 straneh. Po-
vprečna naklada lužiskih srbskih

ga okrog 60 del) in je prikazal živ-
ljenje in delo svojega naroda, ki
živi popolnoma enakopravno z ve-
ličinskimi narodi, na katerem so u-
deleženci razpravljali o možnostih
razvoja književnosti posameznih na-
rodnostnih skupin, ki živijo izven
matične domovine, ali na so
kot avtohtona skupnost manjšina
večji državi oziroma jezikovna manj-
šina. In če primerjamo letošnja sre-
čanja z lanskimi smemo ugotoviti,
da so organizatorji (slovenski PEN
Budyšin v bližini Dresdena. Že leta
1941 so dobili lužički Srbi prvo knji-
go v svojem jeziku (ki je nekakšen
prehod iz poljskega v češčino), in
sicer prevod Biblije, prvo posvetno
knjigo pa leta 1971, kar kaže na iz-
razito kulturno moč tega naroda, ki
živi na tujem omejenem ozemlju
že več kot tisoč let. Na tem mestu
pa ne bi govorili o kulturi in knji-
ževnosti, ampak bi raje podali ne-
katere najnovejših informacij. Luži-
ški Srbi živijo popolnoma enakoprav-
no z Nemci, kar je seveda zaslug
socialistične usmeritve NDR, imajo
svoje šole, institucije in založbo
»Domovina«, ki izdaja približno 100
leposlovnih knjig na leto in 9 različ-
nih revij, publikacij in časopisov,
med temi tudi dnevnik »Nova Dobas«,
ki izhaja na okrog 20 straneh. Po-
vprečna naklada lužiskih srbskih

knjig je tisoč izvodov, ki pa so naj-
večkrat kar hitro razprodani in je
treba knjige ponatisniti. Tako raz-
veljavno in koncentrirano delovanje
lahko razumemo, če vemo, da drža-
va financira celotno kulturno pri-
zadevanje naroda, ki ima tudi sa-
mostojno radijsko postajo in mu na
TV odmerjajo veliko prostora.

Ze te skope informacije in vse
povedano kadejo na koristnost in
kakovost obirskega srečanja pisate-
ljev manjšinskih narodov. Vsakdo
izmed nas je odšel s srečanja oboga-
ten z novimi izkušnjami in za-
mislimi, ki jih bo skušal posredo-
vati tudi v svojem književnem de-
lu. Vse pa je združila misel, da se
prihodnje leto še srečamo na Obir-
skem ter navežemo tesne stike, ki
bodo morali dobiti svoje dopolnilo
tudi v konkretnem delu - izdajanju
knjig, ki bi širši javnosti predsta-
vile različne književnosti. Prav za-
di tega bodo prireditelji izdali troje-
zlični literarni zbornik, v katerem bo
zastopani vsi sodelujoči II. Sre-
čanja pisateljev manjšinskih na-
rodov

MARIJ CUK

MOSKVA — V Sovjetski zvezi
pripravljajo načrt za gradnjo nove
elektrarne, ki bo izkoriščala energijo
plim in osek na obalah Belega
morja, v severnih predelih države.

PRISOTEN JE BIL TUDI «VASILIJ MIRK»

USPEŠNO SREČANJE PEVSKIH ZBOROV V ŽELEZNI KAPLI

CELOVEC — Železna Kapla je
včeraj bila prioriščna 8. srečanja
štirih pevskih zborov, ki se izme-
noma srečujejo, iz Brežic, Strazi-
šča, s Proseka - Kontovela in iz Ze-
lezne Kaple. Ta pobuda je prišla
iz vrst pevskih zborov DPD »Svo-
boda« iz Strazišča pri Kranju in je
zdaj že prava tradicija te vsako-
letne pevске manifestacije. Skupaj
s pevskim zborom »Vasilij Mirk« s
Proseka - Kontovela, pevskim zo-
rom »Bratov Milavec« iz Brežic in
pevskim zborom SPD »Zarja« v Ze-
lezni Kapli, se letno odvaja prava
manifestacija slovenske pesmi, ki
torej privabi številne poslušalce.

Tako je bilo tudi v Železni Ka-
pli, kjer je množica ljubiteljev zho-
rovske glasbe zasedla veliko dvo-
rovanje kapelske glavne šole. Prišli
so tudi številni častni gostje z obeh
strani meje, katerim je predsednik
SPD »Zarja« Peter Kuhar izrekel
dobrodošlico. Goste, pevce in šte-
vilno občinstvo je pozdravil tudi
župan občine Železna Kapla - Bela
Josef Lubas, ki je naglasil pomen
takega sodelovanja in menil, da je
to pravilna pot k zbliževanju med
narodni tati v deželi, kot med so-
sednjimi državami. Lubas je tudi
povedal, da je poleg